Wälbetrodde Krono Befallningsman Edle
Hedman. Gunstige Tillförordnade Den begärig
afskrift, af Hans requisitione som Herr
Gouverneuren och Landshöfdingen samt Riddare-
ren Gyllenborg uti anbefallande Skrifwelsen
af d. 27. nästkommande September uppå Hr
ifrån Helsingfors Fästning arbetare [illegible]
kommande Krono Betjäningen mig til
fället, med befallning, att [illegible]
[illegible] Kongl. Maj:t som [illegible]
[illegible]

Jumalan Lasten

Jokapäiwäinen edeskäyminen

Armo-Istuimen

tygö,

eli walitut

Aamu- ja Ehto-Rukouxet,

jokapäiwäxi wijkosa;

Nijlle hyödytyxexi, kuin Jumalata Hengesä ja Totudesa rukoilla tahtowat.

Jotka ensin Juutin kielesä kokoonpannut on

P. Hersleb,

Pispa Selandin Hippakunnasa.

Ja nyt Ruotsin Kielestä Suomexi kätyt.

Toinen kerta ylös pantu.

WASASA, 1786.

Prändätty Georg Wilhelm Londicerildä.

Kuningall. Privil. Kirjanprändäjäldä.

Imprimatur

In fidem Protocolli
Niclas Hjelt.
Facult. Th. Ab. Notarius.

Aamu Rukous Sunnuntaina.

Herä nyt minun sieluni! Herraa kiittämään; sillä tänä päiwänä on Herran sabbathi. Mixis wielä lewätä tahdot? Koska Jumala tahto sinulle nijn hywin tehdä, että sinä saat Hänen Sanansa kuulla.

Nouse minun sieluni: tämä on se päiwä, jona Jesus haudasta nousi, sangen waraihin aamulla, ensimmäisinä päiwänä wijkosa. Nouse nyt sinäkin, sekä sinun wuoteestas, joka on haudan kuwaus, että myös synnin pimiästä haudasta. Nouse mailmasta ja turhudesta. Nouse! nouse! korottamaan mieles ja hartaudes taiwaseen päin! Jos me Christuxen kanssa ylösnosneet olemma; nijn etsikämme tänäpäiwänä nijtä, kuin ylhällä owat, kusa Christus istuu Isänsä oikialla kädellä. Nouse minun sieluni! tämä on ensimmäinen päiwä wijkosa, ja oli ensimmäinen päiwä mailmasa, jona Jumala sen walkeuden ja sanoi: tulkoon walkeus! Minun Jumalani! sanos wielä tämä woimallinen sanas minun ja kaikkein sydämmisi: tulkoon

koon walkeus! että sinun armos ja sanas walo tänäpäiwänä sielusta hajotais kaiken taitamattomuden, epäuskon ja pahuden pimeyden. Walmista sinä, walkeuden Jsä! meidän sydämmitämme, sinun sanas walkeutta wastaan ottamaan, että se aina edespäin olis meidän jalkaimme kynttilä, ja walkeus meidän teillämme, ja että me siitä waarin ottaisimme, nijnkuin kyntilästä, joka pimiän huoneen walaise, nijn kauwan kuin päiwä walkene ja itse kointähti Jesus koitta meidän sydämmisämme.

O Jumala! me kaikesta sydämmestä sinua kijttämme, että sinä olet andanut meidän nähdä tämän päiwän walkeuden, tänä yönä meidän hengemme warjelut, ja andanut meidän sinä tilasa herätä, että me soweliat olla taidamme, uskowaisten seurakunnasa, sinun Sanaas kuulemaan. Walmista nyt meidän sydämmitämme, tänä päiwänä sinua etsimään ja sinun kaswos eteen tulemaan, sinulle otollisilla uhreilla, nimittäin katuwaisella hengellä ja särjetyllä sydämmellä! O kuinga suuri syy meillä on itsiämme nöyryttä ja häwetä, ej ainoastans sen usein tehdyn rikoxen ylitse, että me ilman erinomaista estettä olemma sen julkisen Jumalan palweluxen sinun huonesas laiminlyöneet, waan myös paljo enämmin sen wielä useimmin harjotetun

tun suuremman pahantyön tähden, että me ilman hartautta, ainoastans tawan jälkeen, olemme tulleet sinun huonesees wierahilla ajatuxilla. O Jumala! anna nämät meille andexi, ja laina meille armos, tästä edes parata meitämme. Anna myös meille sydämmellinen halu sinun Sanas perään, ja anna meidän korkiasa arwosa pitä julkista Jumalan palwelusta, sinun esikartanoisas; ettemme sinne mene ainoastans sanaa kuulemaan, waan myös sitä tekemään, ja niin muodoin emme olisi unhottawaiset sanan kuuliat, ja sen miehen kaltaiset, joka ruumillisen kaswonsa speilisä kurkisteli, ja pois mendyänsä unhotti kohta millinen hän oli. Anna wielä meidän tänä päiwänä koota sitä mannaa, jolla meidän sielumme rawituxi, yldskehoitetuxi, wahwistetuxi ja paratuxi tule. Opeta meitä erinomattain tundemaan sitä wissauden salaisuutta, kuin Jesuxen ristisä, weresä ja sowinnosa on. Kirjoita O Jumala! meidäm sydämmihimme tämä salaisuus Pyhän Hengen sormen kautta elämillä bokstaweilla! Opeta meitä tätä päiwää oikein pyhittämään, jonga Isä Jumala on pyhittänyt, Jumalan Poika siunannut, ja jona Pyhä Hengi wuodatettu on. Anna armos, ettemme seisahda ulkonaiseen lepoon ja kirkosa-käymiseen: waan että kaikki meidän tä-

mán päiwäiset toimituxemme rehelliseſtä ſydämmeſtä wuotaiſit, ja niinmuodoin toimellinen Jumalan-palwelus oliſi, joſa me itſemme annamme uhrixi, joka on eläwä, pyhä ja Jumalalle otollinen. Meidän rukouxemme tapahtukoon hengeſä ja totudeſa ja meidän weiſumme käyköön enämmin ſydämmeſtä kuin ſuuſta. Älköön ſe ſana, jota me tänä päiwänä kuulemme, paljaſti eſikartanoihin, meidän ruumimme korwiin ſeiſahtako, waan tulkoon ſe ſydämmihimme käſitetyxi ja aſukaan Chriſtuxen ſana runſaſti ſekä meidän ſeaſamme ja tykönämme että myös meiſä. Tulkoon myös ſana meildä hywään ſydämmeen kätketyxi, ja hywän hedelmän kandakoon kuuliaiſeſa waelluxeſa ja pyhäſä elämäſä; niin että me ſiitä tunnemme lohdutuxen ja woiman, iloſa ja murheſa, elämäſä ja waelluxeſa, hädäſä ja kuolemaſa. Silloin tämä päiwä tule pyhäxi Jumalan edeſä, ja meille oikiaxi lepopäiwäxi, koſka ei ainoaſtans ruumiimme lepää työſtänſä, waan ſielumme erinomaiſeſti löytä lepoſa ja wirwotuxenſa Jeſuxeſa ja hänen armoſanſa. Unna edespäin armos wältäxemme kaikkia niitä, jotka ajatuxiamme ja mielemme harttautta häirittäwät, niin Jeſuxen ſana, Jeſuxen armo, Jeſuxen oſalliſuus ja yhteys yxinäns olis meidän lepomme, ja että me

tämän

tämän sisällisen lewon kautta mahdaisimme totutetuixi tulla, sekä joka päiwäistä sabbathia Herrasa pitämään, että myös kaikkina meidän työ-päiwinämme Jumalasa ja hänen autudesans iloamme etsimään. Suloisuus tästä lewosta Jesuxesa, maistukoon ja tundukoon myös sydämmisämme, yhdestä sabbathista nijn toiseen, sijhen asti että me pääsisimme sille ijankaikkiselle sabbathille taiwaasa, sijhen etuisembaan ja suloisembaan lepoon, joka Jumalan lapsilla on woitettawana, koska Jumala on meille olewa kaikki kaikisa, ja Jesuxen rakkaus yxinänsäkkin jo meille yldäkyllä.

Siuna O Jumala nijtä sinun palwelioitas ja meidän Opettaitamme, joitas tänä päiwänä aiwot sanan saattainas ja käskyläisinäs pitä, Herran otollista wuotta saarnamaan. Ole itse heidän tykönänsä ja tee työtä heidän kansansa, koska he sinun puolestas työtä tekewät: Anna heille Hengi ja armo wijsaus ja toimi ilmoittamaan sekä waldakundas salaisuxia, että satanan sywyxiä. Älä anna sen tänä päiwänä koko Christikunnasa saarnattawan sanas turhan olla, eli hedelmätöinnä takasin tulla. Tee palwelias tänä päiwänä hywixi kalamiehixi, suurta saalista käsittämään, monda sielua seurakundaan saattamaan ja Jesuxelle woittamaan!

Sinua myös O Jumala sinun Kirkkos holhowata Isä, meidän rakasta Kuningastamme, ja anna sinun sanas tänäkin päiwänä woimans osotta hänen sielusansa, sekä paljoxi lohdutuxexi hänelle itsellensä, että suurexi eduxi ja hyödytyxexi sinun kirkkollies hänen maasansa ja waldakunnasansa. Ilahuta myös Kuningaan huonetta tänä päiwänä sinun huoneesas, lupauxes jälkeen: minä tahdon ilahutta heitä rukous-huoneessani, nijn että heidän pitä maistaman, ja näkemän kuinga Herra on suloinen!

Jumala ilahuttakoon myös nijtä, jotka tänä päiwänä täydellä todella etsiwät lohdutustansa ja iloansa hänen sanasansa! Jumala armahtakoon nijtä ihmisiä, jotka hartauttomudesa tämän päiwän wäärinkäyttäwät, turhuteen ja hekumaan! O Jumala awa heidän silmäns näkemään, kuinga pahoin he tekewät itsiäns kohtaan sinä, että he ylönkatsowat sinun neuwos autudestansa, ja sen kautta kartuttawat wihan itsellens wihan päiwänä. Sinun Henges saarnatkoon nijden sydämmisä, jotka sairauden eli muiden luwallisten estetten tähden, ej ole sinun huoneesees tulla taitaneet, että sinun sanas olis heidänkin lohdutuxensa.

Nyt Herra! sinä olet luwannut sinnata meitä pyhydesäs. Sentähden tahdomme

sinne

ſinne mennä, ettäs lupauxes täyttäiſit! Siunna meitä nyt ſinne menneſä, walmiſtuxella ja katuwalla ſydämmellä, ja ſieldä palaitesamme lohdutuxella ja woimalla ſinun sanastas. Niinkuin mettinen rientä majaansa ja lintu peſäänsä; niin me kijruhdamme ſinun eſikartanoihis, ſinun Altaris tygö Herra Zebaoth, minun Kuningaani ja Jumalani! Auta Jumala meitä niin kaiken mailman murhen ja maaliſet ajatuxet pois tykkäm panemaan, että me ſielume, korwaimme, hunlemme ja kaikkein ſydämmemme haluin kanſa taidaiſimme Jeſuxen ja hänen Sanansa pariſa olla ja pyſyä. Auta meitä myös templihis menemään, niin Publikanin kaltaiſina rukoilemaan, että mekin, niinkuin hän, wanhurſkautettuina ſieldä takaſin palajaiſimme. Amen, Jeſuxen Nimehen, Amen!

Iſä meidän!

O Pyhä ja wanhurſkas Jumala! rohjennemmako me ſinua kutſua Iſäxi? koſka me luonnoſtamme olemma wihan lapſet, ja myös ſitte, kuin ſinä meitä laupiudes kautta uudeſa ſyndymiſeſämme ſinun lapſixes korjaiſit, olemme kuitengin uſein, niinkuin pojan kanſa, olleet ſinulle tottelemattomat lapſet, ja mahdamme hänen kanſanſa tunnuſtaa: me olemma ſyndiä tehneet taiwaſta waſtaan, ja ſinun edeſäs, ja emme ole mahdolliſet ſi-

nun lapsixes kutsutta. Totiesti! emme tohtis sinua Isäxi nimittä, elles itse olis meitä opettanut ja käskenyt rukoillesamme sanomaan: Isä meidän! Nyt Herra! minun sydämmeni sano sinulle tämän sinun sanas. Sinä olet kuitengin meidän Isämme ja meidän Lunastajamme; se on tiäti sinun Nimes. Ja waikka emme ole lapsen welwollisuxia waarin ottaneet, nijnkuin tulis, nijn et sinä kuitengaan sentähden Isän lembeyttä meildä kiellä! Pois olkoon se, että me jongun ansiomme tähden odotaisimme sinun lapsixes arwatia; waan me rukoilemme sinun rakkahimman lapses Jesuxen tähden, ota meitä lastes lukuun, ja nijnkuin Isä armahta lapsiansa; nijn armahda sinä meidän mahdottomain lastes päälle. Opeta tällä Isän nimellä meitä lapselliselta uskallurella sinua, nijnkuin Isää auxi huutamaan ja rukoilemaan Hengesä ja totudesa. Tämä Isän Nimi mieleen johdattakoon meille welwollisuuttamme; Jos minä olen Isä, kusa on minun kunniani? Tämä muistuttakoon meille myös kärsiwällisyydestä, koska sinä meitä kuritat, sillä sinä, nijnkuin Isä, kuritat meitä tarperemme, että me sinun pyhydes saisimme. Katso! me sinun wiheliäiset lapses rukoilemma sinua, ja anomme, mitä sielumme hywäxi ja autudexi wältämätöindä on, ja,

koska

koska sinä itse olet sanonut: kuka on se Isä, joka lapsellens anda kiwen, koska hän ano hänelde leipä? Nijn me uskallamme sinun päälles, ettes meildä rukoustamme kiellä: Koska sinä olet

Meidän Isämme, joka olet taiwaisa: Sinä olet, ei joku maallinen waan taiwallinen Isä, sentähden sinun rakkaudes on täydellisembi, kuin jongun Isän rakkaus maan päällä. Jos meidän maallinen Isämme eläis, tiedäis meidän tarpeem, ja tahdois meitä auta, totisesti hän sen tekis: kuinga paljo enämmin sijs sinä meidän Isämme, joka taiwaisa olet? Sinä olet rikas Isä, joka ylönpaldisesti woit tehdä kaiken sengin ylitse, kuin me rukoilemta taikka ymmärrämme, eikä mitään ole sinulle mahdotoinda; sillä meidän Jumalamme on taiwaisa, ja mitä ikänäns hän tahto, sen hän teke. Sinä Majesteetillinen Jumala, joka asut taiwaisa, sinä taiwaasa, joka ylitse kaikkein taiwasten on! Me wiheljäiset maan-madot makaamme täällä tomusa sinun kaswois edesä, ja häpiämme, että me, joilla nijn taiwallinen Isä on, olwan paljon maallisesti mieldyneet olemma. Mutta sinun sanas lohdutta meitä, että, ehkä sinä nijn korkialla asut, kuitengin kaikkein alimmaisiakin maasa. O katso sijs armosa meidän wiheljäisten puoleen korkiasta taiwaastas,

waastas, ja wedä meidän sydämmem, mielem ja ajatuxemme maasta taiwaseen, niinkuin auringo pilwet ja udun ylös wetä. Tee meitä taiwallisesti mieldyneixi, että meidän sydämmemme rukouxisa taiwaseen yletäisim, ja me itse myös wihdoin tykönäs ylhällä taiwaasa asumaan tulisimme!

Pyhitetty olkoon sinun Nimes! Tämä on se ensimmäinen rukous, Jsä meidän rukouxesa, iota meidän enimmäst rukoilla tule tänä ensimmäisnä päiwänä wiskosa. Päiwä on pyhä, sinun Nimes on pyhä, ja tämä päiwä on asetettu sinun nimes pyhittämiseri, että sinun kansas erinomattain silloin mahta auxihuuta sinun Nimiäs, korotta sinun Nimiäs ja oppia sinun Nimiäs tundemaan. Herra! sinun Nimes on nijn pyhä, ettei se pyhemmäxi tulla taida. Ei ollengaan se sijs meildä pyhemmäxi tehdyxi tule. Mutta sitä waslaan täyty meidän sydämen kiwulla tunnusta, ettemme nijn pyhänä, kuin tulis, ole Nimiäs pitaneet; waan usein sitä kewiämielisesti wäärin käyttäneet, ja turhisa asioisa mainitnneet. Ja walitettawasti! emme myös sinun Nimiäs ole nijn elämällämme pyhittäneet, että koko mailma sinun Nimes pyhyden meisä olis nähdä tainnut. Pyhä tottesti se on olla pitä, joka itsäns sinun Nimestäs lohdutta tahto, ja wäärydestä sen pitä

lakata,

lakata, joka lohdutuxexens Jesuxen Nimiä mainita aiko. Sentähden rukoilemme me sinua, sinun oman Nimes kunnian tähden, auttamaan meitä, ettemme tänä päiwänä jotaan ajatteliſi, puhuiſi eli tekis, jonga kautta sinun Nimes jollaan muotoa häwäiſtyxi tulis, ja että me myös aina Nimiäs pyhitäisimme peränajattelewaisudella sanoisa, nöyrydellä rukouxesa, pyhydellä waelluxesa, ja erinomaiſesti nöyrydellä sydämmesä. Opeta meitä kaikisa, suruisa ja ilosa, kowina ja hywinä päiwinä Nimiäs ylistämään; Ylistämään koskas otat eli annat, koskas haawotat eli parannat. Jumala! warjele meitä jotaan tekemästä, jonga tähden sinun Nimes uſkottomilda pilkaturi tulis, ja sinä sen kautta waaditaiſijn itse Nimiäs pyhäri osottamaan meisä kaikkinaiſilla rangaiſuxilla, uhkauxes jälken: minä tahdon woitta kunnian heistä, että ymmärrettäiſijn, että minä olen Herra, koska minä annan oikeuden käydä Heidän ylitsensä, ja heisä osotan, että minä olen pyhä. Anna erinomaiſesti sinun Nimes tänä päiwänä, joka yxi pyhä päiwä on, tulla pyhitetyxi, ei ainoastans meildä, waan myös kaikeja mailmasa niin, että sinun Sanas oikein ja puhtaasti saarnataan ja sinun Nimes tulis pyhäri ja korkiari kaikiſa maiſa. Jos me jotaan hywää teemme, niin an-

na armos, ettemme etsi omaa, waan sinun Nimes kunniata. Ei meille, Herra! ei meille, waan sinun Nimelles anna kunnia. Anna myös sinun Nimes olla meille joka-päiwäinen lohdutus, ja wahwa uskon patsas. Herran Nimi on wahwa linna; wanhurskas juoxe sinne, ja tule warjelluxi. Lähestukoon sinun waldakundas, tapahtukoon ꝛc. Lue loppuun koko Isä meidän rukous.

Ehto-Rukous Sunnuntaina.

O sinä armollinen Jumala ja hywä Isä! Sinun rakkaudes ja murhenpitos meitä wiheliäisiä ja mahdottomia syndisiä kohtan on niin suuri ja ylönpaldinen, ettemme sitä ulossanoa eli käsittä taida. Senkaltainen sinun rakkaudes loista myös sinä, ettes ainoastans ole lahjoittanut ötä lewoxi meidän ruumillemme, ja säättänyt, että, niinkuin päiwät ja yöt päälle pitäwäisesti waihettelewat, niin pitä myös työn ja lewon wuorotella; waan olet myös asettanut yhden niistä seitsemästä wiikon päiwistä, nimittäin sen ensimmäisen, jona sekä sielumme että ruumiimme lewätä mahta, ja me silloin sinun armosas lepoa etsiä ja löytä saamme, meidän synnildä ja tämän elämän murhelda rasitetuille sieluillemme. Tämän kaltaisen lepopäiwän olemme taas yli eläneet, ja ei ole puuttunut sinun puoleldas o Jumala!

ettet finä ole meille johdatusta andanut sielun lepoon sinun armosas, ei myöskän neuwoa ja lääkitystä sieluildamme ole puuttunut sinun hywäldä Hengeldäs, joka aina sanasa waikutta. Ah! anna anderi lauvias Isä! jos me itse sielumme lewon eständet olemma, jos emme ole andanut ajatuxemme mailman turhasta menosta lewätä, emmekä syödändäm, halujam ja mieldäm käändäneet sinun puolees, joka kuitengin niin rakkahasti olet tygös tulemaan suositellut meitä ja kaikkia niitä, jotka työtä tekewät ja owat raskautetut, ja olet luwannut meitä kaikkia niin wirwotta, että meidän sielumme lewon löytämän pitä. Anna myös anderi, jos emme täna päiwänä ole kokonans synnistä lewänneet. O tämä totisesti olis kaxin kertainen syndi; sentähden me myös nyt wielä, ennen kuin ruumijmme lewolle pane, astumme nöyrällä anderi anomisen rukouxella sinun etees, ja etsimme lepoa Jesuxen haawoisa; sillä ei meidän sielumme ennen lepoa löytä taida, kuin sinä synnit meille anderi annat. O kuinga paljoin se on, että se ensimmäinenkin päiwä wiikosa pitä synnillä saastutettu oleman! Kuinga paljoin, että yxi yxhä päiwäkin meildä synnillä turmellaan! Mutta walitettawasti! niin syndinen on luondomme, niin turmeldu lihamme, ja

niin

niin puuttuwaiset me olemme, ettei kaikkein parahimmatkaan työmme ole puhtaat synnistä, eikä hartaudemme ja sabbathin lepomme saastuttamattomat, waan pyhimmisäkin edesottamisissamme löydämme aina wirheitä. Sentähden sinä rakkahin Jesu! myös itse olet opettanut meitä joka päiwä rukoilemaan! anna meille meidän syndimme anderi! O jos nyt tämän tähden kaikkein pyhäinkin pitä sinua syndein anderi saamisesta rukoileman oikialla ajalla, kuinga paljo enämmin siis meidän, jotka tunnustamme itsemme niin syndisixi, niin rikollisixi, että meildä aiwan paljo puuttu, sijtäkin pyhydestä, kuin sinä pyhildäs waadit ja odotta taidat. Ah! anna armollisesti anderi, ettemme welwollisesti tätä päiwää ole pyhänä pitäneet, ettei meidän ajatuxemme, puheemme ja työmme olesulat pyhät harjoituxet olleet, ettemme ole sinun tänä päiwänä kuultua sanaas panneet sydämmemme päälle, ja niin sitä puhtaisiin sydämmim kätkeneet, että se siellä juurtua ja satakertaisen hedelmän kanda taidais. Anna anderi, ettemme myös kokonans tätä päiwä ole sinun kistoxexes ja ylistyxexes käyttäneet, joka kuitengin pidäis olla meidän mieluisin työmme ja korkein huwituxemme. O kuinga on meidän sydämmemme perin pohjin turmeldu ja sangen saastainen! Kuinga

ke-

kewiästi se maalisijn ja turhijn ajatuxijn langia! O! kuinga paljo kuitengin sijhen tarwitaan että olla taiwallisesti ja hengelliseſti mieldynyt. Ole kärsiwäinen Herra! meidän puuttuwaisuudemme kansa, ja älä lakkaa, älä wäsy, niin kauwan meidän päällem sanas ja henges kansa työtätekemästä, kuin sinä olet saanut mielemme maallisista kirwoteturi ja sinuhun kijnnitetyxi. Me kijtämme sinua sen sanas edestä, kuin me tänä päiwänä kuulleet ja lukeneet olemme, ja nöyrästi rukoilemme sinua sitä niin sinunamaan meidän sieluſamme, että se meisä jongun parannuxen hedelmän kannais ja tekis meitä aina enämmin ja enämmin kijwaixi syndiä wastaan, suutuneixi mailmaan, rakkahixi Jesuxeen, wahwoixi uskoon, palawixi rukouxeen, tuliſixi rakkauteen, turwatuixi sinuun ja urholliſixi tämän mailman läpitse itsiämme tungemaan. Mieleem johdattakamme tänä sabbathina, että Jumalan lapsilla wielä on yxi lepo tarjona, yxi parembi lepo, ijankaikkinen sabbathi taiwaasa, kusa Jesus on templimme olewa, Jesuxen rakkaus Jumalan palweluxemme, ja lukematoin Engellitten joukko meidän seurakundamme. O että me aina ikäwäitsisimme ja himoitsisimme tämän lewon perään, ja joka päiwä-nijn waelluxemme ojennaisimme, että se wihdoin tähän i-

ha-

hanaan lepoon Jesuxen helmasa päätyis! Mutta sillä wälillä, ja koska meidän täällä waeldaman pitä, nijn anna meidän, sinun wiheljäisten luondokappaldes olla sinun armoos sisälle suljetut. Sinun sydämelliseen rakkautees Herra Jesu! sisälle suljemme me myös itsemme, kaiken sen kansa mitä meillä on. Ymbärins pijritä meitä sinun warjeluxellas, koska me maata panemme, turwallisesti ja lewollisesti nukkumaan, että me huomenna terweinä ja iloisina ylösnousisimme, ja silloin, sekä tämän sabbathin lewon, että myös yön lewon jälken, rohwaistuna ja turwattuina Jumalaan, menisimme kutsumisemme töihin ja toimituxijn. Walwo Herra! itsä tänä yönä tämän huoneen, walwo Kuningaan huoneen, walwo myös tämän kaupungin ja koko maan ylitse; sillä ilman sinuta kaikki wartiat hukkaan walwowat. O Jumala! anna kaikkein sydämmestä sinua etsiwäisten tänä ehton hetkenä löytä sinua, löytä sinun armos ja lewon sinusa. Jesu! anna sinuas myös löyttää kaikilda niildä, jotka sairahina, murhellisina, josakusa sielun ahdistuxesa eli muusa hädäsä owat. O Jumala! armahda heidän päällensä, paranna heitä, lohduta heitä, ja auta heitä sinun armos ja totudes tähden. Älä anna wihollisemmekään olla wartiostas ulossuljetut. O

Jesu!

Jesu! yhtä wielä rukoilemme ennen kuin nukumme. Anna meille armos sinua rakastamaan joka päiwä aina enämmin ja enämmin. Wedä meidän sydämmemme pois mailman rakkaudesta sinun tygös, sinä sinä yxinäs olet se rakastettawin! Sinä ainoa ja wilpitöin sielumme ystäwä! Sinä ihanin ylkämme! Sytytä siis meidän sydämmihimme sisällinen ja palawa rakkaus sinua kohtaan, ja älä salli mingään, elämän eli kuoleman, ilon eli surun eroitta meitä sinun rakkaudestas. O kuinga autuat me olemma, koska sinua ylitse kaikkia rakastamme. O lahjota meille tämä autuus, wakuta meitä sinun rakkaudestas ja hallitse koko rakkaudemme, nijn meillä on kyllä elämässä ja kuolemasa.

Dawidin kundes eli ensimmäinen Katumus Psalmi.

Herra! älä rangaise minua wihasas ja älä minua julmudesas kurita. Herra ole minulle armollinen, sillä minä olen heikko: paranna Herra minua, sillä minun luuni owat peljästyneet. Ja minun sieluni on sangen kowin hämmästynyt, woi sinä Herra, kuinga kauwan! Käännä sinuas Herra, ja pelasta minun sieluni; auta minua sinun hywydes tähden. Sillä ei kuolemasa kengän muista sinua, kuka kijttä sinua tuonelasa? Minä olen nijn wäsynyt huokauksista: minä uitan minun wuoteni yli yötä, ja kastan minun leposiani kyynelilläni. Minun muoteni on muuttunut murhesta, ja on wanhenut: sillä minä ahdistetan kaikilda puolilda. Eritkät minusta

nusta kaikki pahoin tekiät; sillä Herra kuulee minun itkuni. Herra kuulee minun rukouxeni; minun anomiseni Herra ottaa wastaan. Kaikki minun wihollisseni saakon häpiän, ja suuresti peljätettäkön käändykön takaperin, ja nopiasti häwäistäkön.

Aamu-Rukous Maanantaina.

Kaikkiwaldias Jumala, taiwaan ja maan Luoja, sinä sangen kunnioitettawa Jumala, joka kaikki olet luonut ja säätänyt sinun kunniaxes. Taiwat ilmoittawat sinun kunniatas, ja wahwuus juliſtaa yliſtyſtäs. Tähtein joukko, linnut ilmasa, eläimet kedolla ja kalat meresä yliſtäwät sinua. Kuinga paljo enämmin mahdamme siis sinua yliſtää, joka sitä warten järjelliſen sielun, mielen ja puhuwan kielen saaneet olemme, ja jotka nautitsemme joka päiwä monenkaltaisia hywiä töitä sinun kädeſtäs. O herä nyt minun sieluni! Herraa yliſtämään, ja kaikki mitä minusa on hänen pyhä Nimiänsä kijttämään! sillä nyt taas on meillä yxi uusi nautittu hywä työ ja kijtos-aine, koska sinä Jumala olet nijn tänä yönä hywin warjellut meitä, kaikesta wahingosta ja waarasta, ja andanut meidän nijn makiasti lewätä ruumimme wirwoturxeri, että me nyt taas wirkuſtuneella mielellä ja raittijlla ruumijlla saamme työhömme ja toimiturehemme mennä. Siunattu olkoon sinun Nimes tämän

suuren

suuren mennen öisen laupiudes edestä. Meidän woimasamme se ei ollut, että wihollisemme näkywäisiä ja näkymättömiä päälle karkauxia poispoista, ja kaikkia wahingollisia tiloja estä; mutta sinä laupias Jumala walwoit ylitsem nukkuisamme ja warjelit kaikesta pahasta. Tätä sijs sydämmestämme todistamme, ja kijtämme sinua sen edestä tänä aamuhetkenä. Herra! jonga armo joka aamu on uusi ylitsem, uudista tänäkin aamuna tämä armos kohtaamme, koska me uuden työ-wijkon alamme. Tee meitä O Jumala! mieluisixi ja wirkiöixi töihimme, ja auta meitä tämän wijkon kuormaa kärsiwällisellä ja Jumalisella mielellä kandamaan: Opeta meitä ajattelemaan, että ihminen syndy työhön, niinkuin lintu lendoon, ja että laiskuus on satanan paja, jonga tähden emme ikänäns joutilaisuutta ja turhuutta mähdä noudatta eli luwallista työtä karttaa, waan aina muistaa ajan kalliutta ja että me Jumala olet wihdoin tiliä waatiwa ajasta, kuinga me sen käyttäneet olemme. Kuitengin, koska ihmiset ilman sinun sianauslas hukkaan työtä tekewät, jos he wielä warhaingin nousewat ja hiljan maata menewät; niin nöyrästi rukoilemme sinua siunaamaan kutakin meitä kutsumisemme työssä, että me uskollisesti ja wiriästi teemme, mitä me welkapäät olem-

olemme, ei ihmisten, waan sinun silmäis edessä, kuitengin, että me näin leipäämmä ja elatustamma etseisäm, ensin ja edellä kaikkia etsimme Jumalan waldakundaa ja hänen wanhurskauttansa. Sinun halduus uskomma tänä päiwänä ja joka päiwä meidän ruumijmme ja sielumme, tekemisemme ja jättämisemme, ajatuxemme ja kaikki edesottamisemme, tawaramme ja omaisuudemme, ja kaikki kuin meillä sinun andeliasta kädestäs on; ota ne kaikki armollisen warjeluxes ala. O Isä! ole tänä päiwänä ja aina edespäin, laupias Isä minulle, minun omilleni ja meille kaikkille. O Luoja! O Lunastaja! O Lohduttaja! laina meille armos tänä päiwänä tahtoas täyttämään ja kaikkia sinun Nimesäs sekä alkamaan että päättämään. Alkoon ikään mieleemme astuko, palo wähemmin itse työsä täytetyxi tulko, joka ei sinun Nimehes tapahdu; waan anna meidän kaikki työmme tänä päiwänä nijn toimitta, että sinä O Jumala! nijden kautta kunnioitetaisiin, ja kaikki meidän parisam ja kansakäymisesäm olewaiset nijstä hywän esikuwan ottaisit. Sentähden sitä wastaan armosas myös warjele meitä kaikesta, jonga kautta kunnias häwäistyxi ja lähimmäisemme pahennetuxi tule, ja jos jotaan senkaltaista meiltä tapahduis, nijn anna meille armos

sitä

sitä kohta tuta, katua, andexi rukoilla ja e-
despäin kartta. Jos jalkamme horjahta
ja joku meistä tänä päiwänä wäärälle tielle
harhailis; niin ylösetsi meitä jällens. Her-
ra! awa meidän silmämme, taluta meitä oi-
kialle tielle, ja anna Henges aina johdatta
meitä ijankaikkista tietä myöden. Nyt Her-
ra! meidän sydämmemme sano sinulle tä-
män sinun sanas: etsikäät minun kaswojani,
ja jotka warhain minua etsiwät, ne löytäwät
minun. Me etsimme nyt tänä aamuhetke-
nä sinun kaswojas; ah! ällä peitä nijtä pal-
waliais edestä, waan peitä kaswos pois syn-
neistämme, ja anna ne Jesuxen werellä olla
pois pyhityt. Warjele armolliseſti meitä
tänä päiwänä tiettäwillä ehdon synnillä si-
nua wihoittamasta: estä ja tukahuta meisä
kaikki syndiset himot, wapahda meitä paha-
sta seurasta, pelasta pahoista ihmisistä, ja
warjele pahendawasta kansasta. Auta kaik-
kia, joilla mielesä on jotaan hywää tehdä;
mutta estä kaikkein pahaan mieldyneitten
aiwoturet. Tee hywin kaikille, jotka meil-
le hywää tekewät ja suowat. Älä salli wi-
hollisillemme mieliwaldaansa meidän wahin-
goremme, ja warjele meitä myös heitä ah-
distamasta. Herra! warjele maamme lem-
biätä Isä, sinun woideltuas meidän Kunin-
gastamme ja siuna kaikki hänen edesottami-
sensa,

senſa, ſinun kunniaxes ja maamme parahaxi! Warjele koko Kuningaan Huonetta, ja hallitſe itſe kaikkia Chriſtilliſtä Eſiwaldaa. Herra! warjele Chriſtilliſtä Kirkkoas, enännä ſen rehelliſtä jäſeniä, ja uloslewitä ſen rajat. Anna puhtaan opin aina ſiinä löytyä ja pyhän elämän olla ſen kauniſtuxen. Jumala anna rauhan olla rajaimme ſiſällä, pois poiſta kaikki maan-waiwat rakkaasta iſämme maasta ja warjele tämä kaupungi (paikka kunda) kaikesta onnettomudeſta ia hywin anſatuiſta rangaiſtuxiſta. Katſo armoſa kaikkein murhellisten puoleen, ja ällä anna yhdengään, joka ſinuun toiwo, kaipata ſinun apuas. Nyt O Jumala! taas yxi wiikko on aljettu. Jos tämän pitä olla wiimmeiſen wiikkomma, niin ällä ota meitä pois ſynniſämme, waan hywäſä walmiſtuxeſa, ja koſka määrätty hetki joutu, niin anna meille hiljainen ja autuas kuolema. Mutta jos meidän kaikkein wielä tämän wiikon yli elämän pitä ja ſinä uſtammat päiwät meille säätänyt olet, niin anna meidän ne totiſten Chriſtittyin tawalla kulutta, niinkuin ne, joilla aſundo oikeus taiwaaſa on, joſta me Wäyahtajaa Herraa Jeſuſta myös odotamme, jonga Nimehen me nyt tätä rukoilleet olemme, ja nyt työhömme menemme. Amen Jeſuxen Nimehen.

Iſä

Isä meidän, joka olet taiwaisa, pyhitetty olkoon sinun Nimes, Lähes tulkoon sinun waldakundas! Meidän Isämme ja meidän Herramme! meidän Jumalamme ja Kuningaamme! Sinä olet Poikas kuolemalla wapahtanut meitä satanan waldakunnasta ja pimeyden wallasta: Sinä olet sanas kautta kutsunut meitä armon ja kunnian waldakundaan: Sinä olet myös uuden syndymisen pesosa meitä siirtänyt rakkaan Poikas waldakundaan. Wahwista ja waruta nyt itse waldakundas sydämmisämme, rakenna istuimes sieluumme, että Jesus mahta uskon kautta asua sydämmisämme ja sinun Henges hallita, taiwutta ja johdatta sydämmemme ajatuxet ja lijkutuxet. Älä ikänäns salli satanan waldakunnan ja herrauden sydämmisämme uudestans ylösraketuri tulla, eli jongun kuolettawan synnin kuolewaisesa ruumijssamme hallita. Kyllä me sen hawaitsemme, että satan, mailma ja lihamme, ehkä sinä ne alaspainanut olet, kuitengin aina sotiwat hengiä wastaan, ja pyytäwät meitä itsellens alammaisixi tehdä. Sentähden O Jumala! talla satanas pian jalkaimme ala, meidän sydämmisämme. Ulosjuurita ne jäännöxet hänen waldakunnastans, jotka sinun wallitustas wastaan itsiäns asettawat! Älä anna hänen yhtään walda saada sieluisamme,

samme, jotka sinä lunastanut olet! Wapahda meitä nijn hywin hänen orjudestans, kuin myös kawalista päälle karkauxistans, että me sinun yxinäns Herranamme pitä mahdaisimme! Olkoon sinun lakis nijn sydämmijmme kirjoitettu, ettei meisä muuta mieldä löydy, eikä muita ajatuxia holhoturi tule, kuin ainoastans nijtä, jotka Henges waikutta, ja ettemme mailman waldakunnilda ja nijden kunnialda anna itsiäm haukutelda kuusajan eteen mahan langiamaan. Anna meidän löytä ja tuta sydämmisämme, että waldakundas on wanhurskaus, rauha ja ilo Pyhäsä Hengesä. Sinun waldakundaas maan päällä, Christilliste Kirkkoas myös uloslewitä, ylöspidä ja edeswasta, nijn ettei helwetin portit händä woita. Ja wihdoin, koska me olemme uskolliset jäseneet ymbärillämme olewasa armon waldakunnasas olleet, ja sinun waldakundas on sisälliseste meisä ollut, nijn auta meitä ylhällä olewaiseen Kunnian waldakundaan. Mutta sillä wälillä tapahtukoon sinun tahtos, nijn maasa, kuin taiwaisa! Anna meille tänäpäiwänä ꝛc. Lue koko Isä meidän rukous loppuun asti, Amen.

Ehto-Rukous Maanantaina.

O Kaikkiwaldias Jumala, Laupias Isä! kuinga armollinen olet sinä kuitengin

kaikki

kaikkia meitä wiheljäisiä ihmisiä kohtaan! Kuinga hywä on sinuun toiwoa, ja kuinga autuas se ihminen on, jonga Jumala ja warjelia sinä olet! Sinä olet tänä päiwänä aiwan armolliseſti meitä holhonut, warjellut ja siunannut ehkemme muut ole, kuin wiheljäiset syndiset, kaikkeen hywään mahdottomat ja kaiken pahan, rangaistuxen ja wihan ansainneet. Sinä hywä Jumala! ett meille ole tehnyt meidän syndeimme peräſtä. Sentähden kijtämme sinua kaikesta sydämmestä, kaiken armos ja rackaudes edeſtä, kuin sinä meille tänä menneenä päiwänä sielun ja hengen puolesta osottanut olet ja kaiken sen pahan edeſtä, kuin sinä meistä olet poispoistanut, joka muutoin olis sielun eli ruumijn wahingoxi langeta tainnut. Uskolliseſti olet myös kutakin meitä autt nut kutsumiſemme töiſä ja säätymme toimituxiſa. O! että kaikki tekomme ainoastans olisit hywät kaswois edeſä! O! että edes joku niistä sinulle otollinen olis, ja että kaikki ne kuin sinulle ei kelpa, Jesuxen tähden anderi annetut, unhotetut ja poispyhityt olisit. Muistuta wielä meille nuhtelewan Henges kautta, ennen kuin lewolle panemme, kaikki joilla me tänä päiwänä sinusta ja sinun tahdostas pois poikenneet olemme, että, ennen kuin me unelda woitetuiri tulemme, me mahdaisimme

simme sinua lähestyä katuwilla ja särjetyillä sydämmillä, jotka ne ainoat sinulle kelpawat uhrit owat. Jo on tämän päiwän kuorma taas sinun armos kautta kannettu, ja näin tule yxi tämän wiheliäisen elämän askel toisen peräsiä käydyxi ja me loppumatoinda ijankaikkisuutta askel askeleelda lähestymme. O Jumala! opeta meitä tätä ajattelemaan, ja niin aikaa käyttämään, niin myös täsä waiwaloisesa elämäsä askeldamaan, että meidän waelluxemme wihdoin iloiseen ja onnelliseen ijankaikkisuteen loppuis. Me kiitämme nyt sinua kaiken sen edestä, kuin me kädestäs tänä päiwänä sielumme ja ruumiimme hywäxi saaneet olemme. Herra me olemme mahdottomat, ja totisesti! peräti mahdottomat kaikkeen siihen armoon, jonga sinä meille tehnyt olet. Sinun hywydes on niin määrätöin ja hywät työs niin lukemattomat, ettemme mahdollisesti taida sinua sen edestä niin ylistä ja kiittä, kuin welwolliset olisimme ja tahdoisimme. Kuitengin sen jälken, kuin sinä meille armoa lainaat, tahdomme täällä sinua kiittä sekä tuttuin että tundemattomain hywäin tekois edestä, siihen asti, että me sinne pääsemme, kusa me nämät kaikki tundemaan opimme, ja silloin täydellisesti kiitostas julistamme. Nyt nöyrästi sinua rukoilemma, meitä myös tänä yönä war-

warjelemaan. Ole Herra Jesu! meidän kansamme, sillä ehto joutu. Sinä Israelin wartia, joka ett torku eli makaa! Walwo nyt itse ylitsem! Aseta pyhät wartias wuoteemme ymbärille, ja anna käsky Engeleilles pitrittämään meidän majaamme ja huonettamme. Älä salli murhen eli epäuskon-pimeyden, eli jongun muun pahan, pimeyden wallalda taikka ruhtinalda aiwotun, meitä kohdata tämän yön pimeydessä. Sillä ilman sinuta ei löydy kengään, joka taita meitä warjella. Wirwota meitä walwoisamme, warjele nuckuisamme, ja anna meidän lewätä rauhasas, sekä sisälliseesti että ulkonaiseesti. Suo meille suloinen lepo, Abba Isä! sillä me heitämme itsiämme sylihis ja otam pakomme siipeis warjon ala, täydellä uskalluxella sinun armoos. Opeta meitä oikein ymmärtämään sekä sitä turwattomuutta ja waara, kuin meitä, paitsi sinun armoas, joka aika rasitta ja uhka, että myös, kuinga kyllä woimallinen ja mieluinen sinä olet meitä turwatuixi saattaman. Nyt minä, ja jokainen meistä, uskomme ja annamme halduus sielumme ja ruumijmme, mielemme ja ajatuxemme ja huoneemme kaiken sen kansa, kuin sinä löyty. Ota meitä nyt isällisen edeskatsomises ala, ja suojellaxes kaikkein näkywäisten ja näkymättömäin wihollisemme

edestä. Awa sitte taas hywän lewon ja makian unen jälken, meidän silmämme ilolla, täytä meidän suume ylistyxellä ja kiitoxella, tämän yön wartion edestä, ja tee meitä wirkuixi kutsumisesamme ja wirasamme, palawixi totisesa pelwosas ja palweluxesas, urhollisixi päiwän kuormaa ja hellettä kandamaan ja täytetyixi uskosta ja rakkaudesta. Warjele tänä yönä Kuningaamme ja koko Kuningaan Huonet kaikesta surusta ja waarasta. Warjele kaikkia Christillistä Esiwaldaa. Warjele myös tämä kaupungi ja siuna koko maa. Anna myös sukumme ja kaikki ystäwämme olla sinun huomaas uskotut. Armahda sinuas kaikkein ihmisten päälle mailmasa. Käännä kaikki wiholliesmme, ja anna heille rikoxensa andeexi. Ylöspidä sinun totista lapsias wahwasa uskosa. Anna heidän täna ehton hetkenä meidän nöyriä esirukouxiamme hywäxens nautita, ja anna meillä yhteys olla heidän rukouxisansa. Anna armos, että me kaikki tulewat elämämme päiwät kunniaxes kulutamme, sihen asti, kuin elämämme ehto joutu ja meidän pitä itsemme hautaan lewolle laskeman, jonga jälkeen tahdoisit wihdoin meitä jällens ylösherättä sinun lastes oikialle lepo päiwälle ja ijankaikkiselle ilolle, kusa auringomme ei ikänäns pidä laskeman, eikä meidän wäy-

män,

mán, waan sinua alati yliſtämän ja kunnioittaman. Amen Jesuren Nimehen, Amen!

Dawidin toinen neljättä kymmenes eli toinen Katumus Psalmi.

Autuas on se jonga pahat teot owat annetut andexi, ja jonga synnit peitetyt owat. Autuas on se ihminen, jollen Herra ei soima wäärytttää; jonga hengesä ei wilpiä ole. Sillä koska minä tahdoin sitä waiketa, muserruit minun luuni, minun jokapäiwäisestä itkustani. Sillä sinun kätes oli yöllä ja päiwällä raskas minun päällläni, niin että minun nesteni kuiwi, niinkuin se kesällä kuiwa, Sela! Sentähden minä tunnustan sinun edesäs minun syndini, ja en peitä minun pahoi tekojani. Minä sanoin: minä tunnustan Herralle minun pahat tekoni: niin sinä annoit anderi minun syndini wäärydeu, Sela! Tämän tähden pitä kaikki pyhät sinua rukoileman oikialla ajalla: sentähden koska suuret wedenpaisumiset tulewat, ei he nijhin ulotu. Sinä olet minun warjeluxen, kätke minua murheista: että minä pelastettuna saisgen riemuiseſt kerskaisin, Sela! Minä neuwon sinua, ja osotan sinulle tien jotas waellat: minä johdatan sinun minun silmilläni. Älkät olko niinkuin orhit ja muulit, joilla ei ymmärrystä ole; joille pitä suitset ja ohjat suuhun pandaman, ellei he lähene sinua. Jumalastomalla on monda witsausta; mutta joka Herraan toiwo, hänen hywyys ymbäri pijrittä. Riemuitkat teitänne Herrasa, ja olkat iloiset te wanhurskat; ja kerskatkat itsennę kaikki te yxiwakäiset.

Aamu-Rukous Tijstaina.

O sinä wijsas ja hywä Jumala! kuinga

loistawa on sinun wijsaudes ja kuinga suuri sinun murhen pitos ihmisten lapsista, että nijn taitawasti olet laittanut waihetuxen yölle ja päiwälle, ja säätänyt päiwän työxi ja yön lewoxi, jona uutta woima uuden päiwän työhön saada taidamme. Sinun armos kautta olemme taas lewänneet, ja nyt edeskatsomises jälkeen tule meidän työhömme menne. Me makaisimme pimeydes, mutta sinä Herra! olit walkeudemme. Me olimma itsestämme tietämättömät, mutta sinä Herra! walwoit ylitsemme. Tuhannet onnettomudet olisit tainnet meitä kohdata, mutta sinä, Israelin wartia! ne pois poistit. Sentähden ylistämme ja kijtämme sydämmen pohjasta nyt sinua tänä aamunhetkenä. O! että taidaisimme sinua kijttä, nijnkuin tulis! O! ettei ainoastans meidän suumme sinua kijttäis, waan myös sydämmemme ja sielumme sinua ylistäis. Kaikki myös työmme ja koko elämämme olkoon totinen ja alinomainen kijtos nijn armolliselle Jumalalle, nijn rakkaalle Jsälle, nijn uskolliselle Herralle ja holhojalle. Yö on nyt kulunut, ja päiwä on tullut. Auta meitä sijs tänä päiwänä hyljämään pimeyden työt ja pukemaan meitäm walkeuden sota-aseilla ja soweliasti waeldamaan, nijnkuin walkeuden lapset, ei ylönsyömises eikä juopumises ei kammioisa

eikä

eikä haureudesa, ei rijdasa ja kateudesa, waan pukemaan päällemme Herra Jesus Christus ja ei holhomaan ruumistamme haureuteen. Herra! sinä olet jo päiwän walaisnut. Walaise nyt myös meidän sydämmemme eläwällä tunnollas, sitä huomaitsemaan, ettemme paitsi armotas olis tähän päiwään eläneet, eli taida tätä päiwä ilman awutas hywäxemme kulutta, eikä jotaan tehdä, kuin sinulle otollinen ja meille hyödyllinen olis, sillä ilman sinuta emme mitään woi tehdä. Sentähden heitämme nyt itsiämme jalkais juuren nöyrästi rukoilemaan, ettäs osotaisit meille tänä päiwänä tien, jota meidän waeldaman pitä. Johdata meitä sinun totudesas. Ojenna meidän jalkamme rauhan tielle, waeldamaan sinun käsky-sanais polguilla, ja ei ikänäns tieten nijstä askeldakaan poikkemaan. Warjele O Jumala! meitä tänä päiwänä jotaan ehdon syndiä tekemästä eli sitä eteemottamasta joka mieldäs wastan olis. Ja jos heikkoudesta joudumme horjahtamaan, nijn walaise meitä sitä kohta hawaitsemaan. Älä myös salli meidän sijnä päälle pitä, waan ota kohta meitä kädestä ja oikaise itse meitä. O Jumala! ole tänä päiwänä ja aina yxi armollinen Jumala meitä kohtaan, ylöspidä meitä oikialla kädeldäs, taluta meitä neuwollas, warjele meitä,

tä, niinkuin silmäterää, peitä meitä siipeis warjon alla, ja täytä meitä pian armollas. Anna meidän wireydellä ja hiljaisuudella welwollisia kutsumisemme ja wirkamme töitä toimitta, ettemme mitään tekis, joka oman tunnon hawaa ja kalwamista waikutais, waan että kekkellä waiwaloisimmangin työmme, meillä iloinen ja lewoitettu mieli olis, sen armos muistosa, että sinä autat meitä tuskailemata, napisemata ja epäilemätä työmmä täyttämään. Jos tänä päiwänä joku tila ilmandu hywää tehdä, sinun kunniaxes, lähimmäisen eduxi eli omaxi ylösrakennuxexi; niin anna armo ja halu, ei sitä laiminlyömään, waan hangitsemaan meitämme ajallansa ja tilaa oikein käyttämään. O Jumala! koska sinä tiedät meissä perisynnin asuwan, sen wanhan Adamin, joka aiwan usein meitä langetta tahto; niin auta, Jesuxen tähden, Henges kautta meitä tätä wihollista woittamaan, tukahuttamaan ja alaspainamaan. Auta lihaamme himoinsa ja haluinsa kansa ristinnaulitsemaan, että me päiwä päiwältä mahdaisimme tulla wahwemmaxi sinä aikomuxesa, että sinun pelwosas pysyä. Sydämmemme tulkoon myös armos kautta wahwistetuxi, ja uskomme olkoon se woitto, jolla mailman woitamme, sekä sen mailman, kuin sisällämme

löy-

löytö, että myös ſen, joka ulkona ymbäri-llämme on. Warjele tänä päiwänä meidän ſilmämme kaikesta pahasta himoſta, kielemme kawaludeſta ja haikeudeſta, kätemme wäärydeſtä, jalkamme ſyndiſten tieldä ja pilkkaitten iſuimilda. Opeta meitä hywää tekemään, koska sitä tehdä taidamme, ja kaikille hywää ſuomaan. Siuna niitä, jotka ſuowat meillekkin hywä, mutta että pahaa ſuowaiſten aiwotuxet. Kuitengin älä heille anna pahembata tapahtua, kuin että he yldä kyllä saawat nähdä ſinun auttawan meitä, ja ſijhen ſian, kuin he kadehtiwat meildä hywyyttäs, mahtawat pahuuttans paharua ja käändää itſiäns. Herra! ſinä kaikkein maan, aſujanden uſkallus! etſiſkele maa ſiunauxellas, täytä iſowaiſet hywydellä, anna köyhille leipää, awaa ſinun andelias kätes tarwitſewille, ſiuna tämä maa, warjele tämä kaupungi ja paikkakunda. Tee hywin rakaſta Kuningaſtamme ja koko Kuningaan Huonetta kohtaan. Anna ſen olla Kuningaan ilo, että ſinun kunniatas edesautta, ja waldakundaas edes waſtata. Olkoon ſe taas ſinun ilos, että händä onnelliſexi ja hänen hallituſtans ſiunaturi tehdä. Yläspidä täſä maaſa O Jumala! ſinun kirkkos puhtaaſa Opiſa ja Sakramentein oikiaſa käytöxeſä. Liſää niiden ſiciuin luku, jotka

totiset jäsenet kirkosas owat, ja anna itse kungin heistä jokapäiwä ylösraketuxi ja parattuxi tulla. Nyt O Jumala! me jällens uskomme itsemme armos halduun! auta, että mitä me elämme, me sen eläisimme Poikas uskosa, joka on meitä rakastanut, ja itsensä edestämme andanut, ja että Jesus uskon kautta asuis sydämmisämme, ja itse waikutais oikian uskon hedelmät meisä, ettei meidän uskomme mahdais olla joku kuollut usko, joku tyhjä luulo, waan eläwä usko, joka rakkauden kautta työtä teke, ja että me, jota kauwemmin sitä enämmin tulisimme rakkaudesa juurtuneixi ja sinun rakkaudes kautta yldäkylläisixi lähimmäisen rakkaudesa. Kuule meidän rukouxemme Jesuxen armon ja rakkauden tähden. Amen!

Isä meidän joka olet taiwaisa, Pyhitetty olkoon sinun Nimes, Lähestulkoon sinun waldakundas, Tapahtukoon sinun tahtos niin maasa kuin taiwasa: Taiwaan ja maan Herra! Engelit taiwaasa tekewät aina sinun tahtos mielisuosiolla ja ilolla. O auta meitä, jotka aiwomme Engelein kallaisixi tulla taiwan kunniasa, että me ahkeroitsisimme myös heidän kallaisudestans kuuliaisudesa täällä maan päällä. Ei ainoastans Engelit ja pyhät taiwaasa, waan myös kaikki luodut kappaleet taiwahalla tekewät sinun tahtos:

kos: tähdet ja koko taiwan joukko toimittawat, mitä sinä heildä tehtäwäxi säätänyt olet, ja juoxewat heidän juoxunsa ilolla. O että se sama aina täällä maan päällä tapahduis, nijnkuin se taiwasa tahpahtu, nijn maa olis myös yxi taiwas. Wielä myös tekewät luondokappaleet maan päällä sinun tahtos. Kuinga paljoa enämmin se pitäis sijs tapahtuman ihmisildä, nijldä järjellisildä luondokappaleilda? Mutta o surkeus! o häpiä! ei muut kaikista luoduistas sodi tahtoas wastan, paitsi ihmiset ja perkeleet. Mutta auta, O Jumala! ettei se ikänäns meildä näin tapahduis wähimmäxikin, ei meidän tahdostamme ja aikomisestamme. Herra! sinun armos on se, että me tahtos tiedämme. O auta meitä myös edespäin sitä aina enämmin ja enämmin tietämään, ja koettelemaan, mikä Jumalan hywä, otollinen ja täydellinen tahto olis, ja myös ettemme ikänäns tulis sen palwelian kaltaisexi, joka Herrans tahdon tietä, mutta juuri sitä wastaan teke. Kuoleta ensin meisä omatahtomme; sillä se koko meidän turmeluxemme waikuttaa. Sitte että meitä koskaan tahtoas ojendelemasta, luulten sen wäärän olewan, ja napisemasta sinun tahtoas wastan, arwaten sitä pahaxi. Se on sinun tahtos, että syndiset käännyisit teistänsä ja eläisit.

O Jumala! tapahtukoon tämä sinun sangen armollinen tahtos sekä meisä että muisa. Sinun tahtos on se, että meidän pitä uskoman ainoan Poikas Nimen päälle. O Jumala! tapahtukoon myös tämä sinun autuallinen tahtos. Anna meille usko, wahwista meitä uskosa, lisä meille uskoa, auta meidän epäuskoamme, ja ylöspidä meitä uskosa meidän wijmmeiseen hetkehemme. Sinun tahtos on wielä meidän pyhydemme. O Jumala tapahtukoon myös tämä sinun sangen rakas tahtos niin muodoin, että me joka päiwä puhdistamme meitämme lihan ja hengen saastaisudesta täyttäin pyhyttä Herran pelwosa. Anna tähän meille sekä taipumus että woima, sekä halu että täyttämys. On myös sekin sinun tahtos, että kaikki ihmiset pitä autuixi tuleman. Ole kijtetty tämän sangen rakkaan tahtos edestä. Älä salli meidän itse etehemme estehiä panna tämän sinun niin lohdullisen tahtos täyttämisesä, waan auta meitä pelwolla ja wapisuxella laittamaan, että me autuixi tulemma. Silloin O Jumala! sekä sinun, että meidän tahtomme tapahtu. Jos se myös on sinun tahtos, että meidän pitä muretta, wastoinkäymistä, mailman häwäistystä eli muuta hätä kärsimän, niin tapahtukoon O Jumala! myös tämä Jsällinen tahtos, ei

mei-

meidän waan sinun mieles jälkeen. Me tunnemme sinun hywäxi ja myös sinun tahtos hywäxi, joka et taida muuta kuin hywää tahtoa. Anna sijs kaikisa tahtos tapahtua, sillä se on meille aina hyödyllisembi, kuin jos oman tahtomme jälken käwis. Mutta kärsiwällisyyttä me tarwitsem sinun tahtos tekemiseen. Sentähden O Jumala! laina se meille. Anna myös armos hawataxemme, että sinä meitä nöyrytät hywäxemme, ja ettäs armosa meitä kuritat, että me autuden periä saisimme. Jos se wielä sinun tahtos olis, että joku meistä tänä päiwänä kuolla pitä; tapahtukoon sinun tahtos. Ainoastans laina armos, että me walmiit olisimme ja autuallisesti kuolisimme. Herra! täsä me olemme, tee kansamme, kuin sinä hywäxi löydät. Anna meille tänä päiwänä meidän jokapäiwäinen leipäm, ja anna meille meidän syndimme anderi, ꝛc. Luekoko Jsä meidän rukous loppuun asti, Amen.

Ehto-Rukous Tijstaina.

Armollinen Jumala ja Jsä! nyt taas on yxi waelluxemme ja wiheljäisydemme päiwä meildä loppunut. Jo taas olemma enättäneet yhden askeleen lähemmäxi kuolematamme ja tjankaikkisuttamme. O tekis Jumala me nin totisesti olisimme taiwasta yhtä askelda lähemmäxi tulleet ja olisimme

myös

myös nijn tämän päiwän käyttäneet ja sen armon kuin sinä tänä päiwänä meille osottanut ja tarinnut olet, että me sen kautta olisimme oikein mieles jälken aina enämmin ja enämmin soweliaxi tehdyixi tulleet pyhäin perimisen osallisuteen walkeudesa. Edellä kaikkia kijtämme O Jumala! nyt sinua tänä ehtohetkenä, kaiken hywyden ja hywäin töides edestä, kuin sinä myös tänä päiwänä meille sielun ja ruumijn puolesta osottanut olet, tunnustain, että, ehkä me wähimbänkin armon-muruhun olimme mahdottomat, nijn sinä kuitengin olet paljo armoa, ja suuria hywiä töitä meidän kautta andanut. Sinä olet suonut meidän elää, lahjotanut meitä terweydellä, rauhalla ja elatuxella, pois meistä kaiken pahan poistanut, ja nijstä monista waaroista meitä warjellut, joista emme tiennet ole. Mutta emme epäile nijsä itsem ollehemme, koska me perkelen halun, aiwotuxen ja perän pyrkimisen tiedämme meidän wahingotamme tarkottawan. Wakutetut me myös siitä olemma, että sinä tänä päiwänä wielä usiambia hywiä töitä meille hengelliselä muotoa osotta tahdoit, jos emme kijttämättömydellämme ja turhutta rakastawalla mielellämme olis sinua siitä estäneet. Erinomaisesti kijtämme sinua sen armon edestä, että meille olet andanut Poikas Wa-

pah-

pahtajaxi ja Wälimiehexi, hänen Werensä sowinnoxi ja puhdistuxexi, hänen Sananssa opixi ja lohdutuxexi, ja hänen Hengensä johdattajaxi ja edes puhujaxi. O Jumala! jos emme mitään muuta hywä sinun kädestäs saaneet olis, niin kuitengin nämät neljä hywä työtäs owat jo niin suuret, ettemme kaikessa ijankaikkisudessa sinua niiden edestä täydelliseesti kiittä taida. O älä ikänäns anna meidän sinun Poikaas paitsi olla, hänen Wertaus wäärinkäyttää, hänen Sanaans ylönkatsoa eli hänen Hengens murhelliseri tehdä ja pois tyköämme ajaa. Kaikessa muussa tee meidän kansamme niinkuin Isällinen rakkaudes ja Jumalallinen wissaudes meille parahimmaxi löytä. Nyt, sitte kuin me näin, ehkä puuttuwaisesti olemme mieleem johdattaneet sinun hywiä töitäs, jotka taas tänä päiwänä owat uudet kohtaamme olleet; niin me myös syndejämme muistelemme, joista walitettawasti emme tänäkän päiwänä ole wapaat olleet. Ja koska emme tiedä kuinga lähellä wiimeinen hetkemme olla taita; niin, ennen kuin tohdimme meitämme lewolle panna, rukoilemme sinua näyrästi, että Jesuxen katkeran kuoleman ja werisen kärsimisen tähden tahdoisit meille kaikki syndimme andexi anda. Älä anna tämän awoimen lähteen syndiä ja saastaisutta wastan, tänä

ehton-

ehtonhetkenä meildä suljetun olla, waan että kaikki meidän tähän asti ja tänäkin päiwänä harjoitetut syndimme tulisit Jesuxen Werellä poispestyixi, hänen kuolemasans haudatuixi, hänen haawoisansa kätketyixi ja ei ikänäns enämbi päiwän walkeuteen tulis taikka täsä elämäsä meitä häpiään saattamaan, eli wimmeisinä päiwänä duomitsemaan. Nyt sijs Jesuxen Nimehen menemme lewolle, ruumijn puolesta meidän wuoteseemme, lewolle myös sielun puolesta sinun armosas. Sinun käsijs ulkomme nyt ruumijmme, sielumme ja kaikki kuin sinä meille andanut olet. Jos tämä yö pitä meille se wimmeinen oleman; nijn ole meille armollinen Jesuxen tähden, ja ota meidän sielumme sinun käsijs, korjataxes sinun kunniaas. Mutta jos sinulle kelpa, meidän päiwämme lisätä; nijn paranna myös sydämmemme, ja anna meille armos, päiwä päiwältä tulla aina paremmin muotoisixes, aina enämmän poiskuolleixi mailmasta ja turhudesta, aina kijwaimmixi sinua palwelemaan, sinulle otolliset olemaan, sinua seuramaan ja Jesuxen askeleisa waeldamaan, joka elämänsä meille esikuwaxi säätänyt on. Älä salli meidän yhtään päiwä elä ilman wimmeisen päiwän ja wimmeisen tilinteon muistua ja walmistusta sijhen, että me taidaisimme woitta

ta osallisuden wanhurskasten ylösnousemises-
sa. Kaikki jotka omamme owat sisälle sul-
jemme me myös tähän rukouxeen. O Juma-
la! anna heidän sinun Jsällisen wartios ja
warjelux es ala sulsetut olla. Poispoista Ku-
ningaasta ja Kuningan Huoneesta kaikki
waara ja murhe, tästä kaupungista ja paikka-
kunnasta kaikenlainen onnettomuus, wahin-
go walkiat, ja tarttuwat taudit ja tästä maa-
sta kaikki maan waiwat ja wiholliset. Anna
kirkkos aina meidän seasamme kukosta wa-
pahana wäärästä opista, exytyxestä ja wai-
nosta. Anna kaikille käändymättömille aika
ja armo heitäns parata, lohduta kaikkia mur-
hellisia, armahda kaikkia hädäs olewia, wir-
wota sairaita, wahwista kuolewaisia, ja lisää
uskowain lastes joukko. Sitä wastan wä-
hennä jumalattomain luku ja kaikki jumalat-
tomuus. Anna meidän nukkua ja myös he-
rätä sinun armos osallisuudesa. Ja nijn
pian kuin sinä huomenna olet silmämme a-
wannut; nijn awa myös suumme ja sydäm-
memme sinua ylistämään. Anna myös ai-
na sitte meille armos että sinun woimasas
ja kuuliaisudesas menne meidän säätymme
ja wirkamme työhön, sijhen asti, kuin elä-
mämme ehto lähesty ja se ijankaikkinen päi-
wä walkene, koska ei enämbi päiwän ja yön,
walkeuden ja pimeyden waihetusta oleman

pi-

pidä, waan ijankaikkinen ilo niissä ihanisa majoisa sinun oikialla kädelläs. Amen!

Dawidin 38 eli kolmas Katumus Psalmi

Herra! älä rangaise minua, ja älä kurita minua hirmuisudesas! Sillä sinun nuoles owat minuun kijnitetyt: ja sinun kätes paina minua. Ei ole terweys minun ruumisani, sinun uhkauksestas: ja ei ole rauha minun luisani, minun syndeini tähden. Sillä minun syndini käywät pääni ylitse; nijnkuin raskas kuorma owat he minulle ylön raskasi tullet. Minun haawani haisewat ja mätänewät, minun hulludeni tähden. Minä käyn kymäräsä ja kummarrunsa: yli päiwää minä käyn murheisani. Sillä minun kupeni peräti kuiwettuwat; ja ei ole mitän terwettä minun ruumisani. Minä olen ylön paljo runneldu ja lyöty rikki: minä myrisen minun sydämeni kiwusta. Herra sinun edesäs on kaikki minun haluni; ja minun huokauxen ei ole sinulda salattu. Minun sydämeni wärise, minun woiman on minusta luopunut; ja minun silmäini walkeus ei oli minun tykönäni. Minun ystäwäni ja lähimmäiseni owat kohdastans minua wastan; ja minun omaiseni seisowat kaukana. Jotka minun sieluani etsiwät, ne wirittelewät paulat minun eteeni, ja jotka minulle pahaa suowat, ne puhuwat sulaa pahutta; ja petosta jokapäiwä ajattelewat. Mutta minun täyty olla nijnkuin kuuroin, ja ei mitän kuuleman; ja nijnkuin mykän, joka ei awaja suutansa. Ja minun täyty olla nijnkuin se joka ei mitän kuule; ja jonga suusa ei ole wastausta. Mutta minä odotan sinua Herra; sinä Herra minun Jumalani kuuldelet minua. Sillä minä ajattelen, ettei heidän suingan pidä minusta iloitseman: jos minun jalkani kombastuis-

bastuis, nijn he kerskaisit sangen paljo minusta. Sillä minä olen tehty kärsimään; ja minun kipuni on alati minun edesäni. Sillä minä julistan pahan tekoni; ja murhehdin minun syndini tähden. Mutta minun wihollisseni eläwät ja owat wäkewät: ne owat suuret, jotka minua syyttömästi wihawat. Ja ne jotka minulle maxawat pahalla hywän, asettawat heitäns minua wastan, että minä hywää noudatan. Älä hyljä minua, Herra! minun Jumalani, älä ole kaukana minusta! Riennä sinuas minua auttamaan, Herra minun autudeni!

Aamu-Rukous Keskiwijkona.

Sinun kaswois eteen pyhä ja armollinen Jumala! heitämme nyt itsemme tänä aamuhetkenä, ei ainoastans puuttumatoinda hywyttäs kijttämään, sen sinulda meille tänä yönä osotetun murhenpitos edestä, ettäs olet auttanut meitä tämän yön pimeydestä, ja andanut meidän ilolla ja raittiudesa nähdä tämän päiwän walkeutta, waan myös auxihuutamaan sinun Nimeäs ja rukoilemaan sinulda apua tälle nykyisesti alkaneelle päiwälle, ja nijhin töihin, kuin meille tänä päiwänä tehtäwänä owat. Anna meille armos ja taito sinua oikein rukoilemaan hengesä ja totudesa. Anna meille rukouxen ja armon Hengi, että me taidaisim oikein sinua sydämmestä rukoilla sinun mieles jälken. O Herra! anna kungin meistä sydämmisämme

me löytä sisällisen halun ja kijwauden rukouxeen, eläwän uskon ja turwallisuden rukouxesa ja sydämmellisen lohdutuxen ja woiman rukouxesta. Herra! emme taida rukoilla nijnkuin tulis. Sentähden anna Henges auttamaan heikkouttamme ja sydämmisämme huutamaan Abba Isä! sinä kuulet rukouxen, sentähden tule kaikki liha sinun tygös. Sinä olet andanut meille luwan rukoilla, joka totisesti suuri armo on, sillä muutoin emme wiheljäiset syndiset, jotka tuhka ja tomu, ruoho ja heinä olemma, rohkenis lähestyä sinua, joka olet kuluttawa tuli. Sinä olet käskenyt meitä kaikisa tarpeisamme rukoilemaan, olet myös luwannut rukouxemme wastan otta nijnkuin uhrin, Jumalan palweluxen ja kunnioittamisen, ja wakuuttanut meitä armollisesti rukouxen kuulemisesta. Kuinga sijs taidaisimme nijn armottomat itsämme kohtaan olla, että me oman etumme laimin löisimme, ja hukuttaisimme sen hywän kuin meidän rukouxemme meille saatta taita, koska se Jesuxen Nimesä ja Jesuxen esirukouxeen perustettuna tapahtu? Jesuxen Nimehen ja Jesuxen tähden rukoilemme sijs nyt ensin, että meille tahdoisit anderi anda kaikki syndimme ja rikoxemme, joita me tähän päiwään asti sinua wastan tehneet olemma ajatuxilla, puheilla ja töillä,

tie-

tieten ja tietämätä. Sitä likin rukoilemma, että sinä Pyhällä Hengelläs tahdoisit tänä päiwänä ja joka päiwä niin ohjata ja hallita kaikki aikomisemme ja edesottamisemme, ettemme mitään tekis ja etemme ottais, joka ei armos kansa yhtensowi. Puhdista sydämmemme kaikesta siitä, joka estä sinun tekos meisä eli joka sen hywän tukautta, kuin sinun armos meisä alkanut on. Warjele meitä niin hywin ulkokullaisudesta ja wilpilliseestä Jumalan pelwosta, kuin myös julki synneistä ja jumalattomudesta, jotka molemmat meitä armos nautitsemiseen sopimattomixi tekewät ja owat kauhistus sinun pyhän ja puhdasten silmäis edesä. Kaukana olkon se kawalus meistä, että me sinua ainoastans ulkonaiseesti ihmisten nähden palwelemme, Jumalisen arwoa mailmalda woittaremme. Paranna meitä oikioixi waiwaisixi ja katuwaisixi syndisixi, jotka häpiämme syndejämme ja Publikanin kansa taambana seisoen huokaamme: Jumala! armahda minun syndisen päälleni, ettemme ikänäns wilpilliset pyhät ja ylöspaisuneet Phariseuxet olisi. Alä ikän anna sitä Jumalista menoa meisä näkyä, joka ei sisälliseestä sydämmen Jumalisudesta wuotais, mutta paremmin, loistakoon totisen sydämmen uskon walkeus elämäsämme, että ihmiset taidaisit nähdä sen hywän,

kuin

kuin sinä meisä waikuttanut olet, kundisit sen ei meidän omaxi, waan sinun työxes, ja kunnioittaisit sentähden, ei meitä, waan Jesä, joka on taiwaisa. O Jumala! jos joku awu meisä löytyis, joka ei ole uskon hedelmä, ei sinun armos waikutus, ei joku sinulda itseldä meihin istuttama wesa; niin armollas walaise meitä tundemaan sen kallaisen awun olewan synnillä saastutetun, jonga tähden me mahdamme häwetä sinun kaswois edesä, ylitse woitettuina, että mitä on lihasta se on liha, ja mitä me itsestämme ja luondomme jälken teemme on syndi. Herra! sinä kaikkein hywäin töiden waikuttaja ja edesauttaja, tee meitä oikein sydämmistämme Jumalisixi. O Jesu! sinä totinen wijnapu! anna meidän oxat sinusa olla. Anna sinun armos kautta meidän ei ainoastans paljon, waan myös päiwä päiwäldä aina enämmän ja enämmän hedelmätä kandaa, sillä paitsi sinua emme wähindäkän woi tehdä muuta kuin syndiä, mutta sitä wastan, kaiken meildä woitawan hywän me woimme sinusa ja sinun armos kautta, joka meitä wäkewixi teke. Anna meille armos sitä sydämmisämme uskoa ja tänä päiwänä itse työsä kokea, että me sinun täydellisydestäs taidamme saada armon armosta, ja että sinun Jumalallinen woimas lahjotta meille kaikkinaiset, jotka e-

lä,

tämään ja Jumaliseen menoon sopiwat, sinun tundemises kautta joka meitä kunniaan ja awuun kutsunut olet. O Herra! warjele meitä sijs tänä päiwänä synnistä ja kaikesta pahasta; siuna meitä ja anna jeka halu että woima kaikkeen hywään! warjele Kuningas ja Kuningaan Huone! anna Kuningaamme saada tänä päiwänä kokea kuinga hywä on sinulda hallituxi tulla. Anna hänen löytä sen paljoa suloisemmaxi että sinua palwella, kuin koko mailmaa hallita. Warjele Christillinen Kirkkos, ettei satanan kawalus ja wiha sitä wahingoittais, eikä wihollisten julmus eli liehakoitsiain wiekkaus sitä turmelis. O Jumala! auta kaikkia, jotka sydämmestä tygös kääntyä halajawat. Anna tarpellinen pelko tulla kaikkein nijden ylitse, jotka ei wielä ole Evangeliumilles kuuliaiset. Armahda kaikkia, jotka synnin kuormalda itsens raskautetuixi tundewat ja halajawat tygös tulla! Herra! ojenna kätes heidän puoleensa ja wedä heitä sinun tygös! Wapahda sielun ahdistuxesa ja kiusauxesa olewaiset! Surkuttele kaikkia wiheljäisiä ja anna hyljättyin huokauxet ja kyynneleet sydämmäs liikutta! Anna meidän ja meidän omamme olla myös sinun omas sinun lapses ja uskowaises! Anna ystäwämme olla myös sinun ystäwäs ja sinua rakasta! Anna O Jumala!

wihollisemme mielens malttaa, ettei he enämbi tekis syndiä sinua wastan! O Jumala! ole armollinen kaikkia ihmisiä kohtan, sen suuren ihmisten rakastajan ja wälimiehen Jumalan ja ihmisten waihella, Jesuxen tähden, jonga weri, ansio ja esirukous tänä päiwänä meille ja kaikille ihmisille hywäxi tulkoon. Amen.

Isä meidän, joka olet taiwaisa, Pyhitetty olkoon sinun Nimes, Lähestulkoon sinun waldakundas, Tapahtukoon sinun tahtos niin maasa kuin taiwasa. Anna meille tänä päiwänä meidän jokapäiwäinen leipäm. Sinä wiisas Jumala ja rikas Edeskatsoja; joka ylöspidät kaikki eläwäiset, sinulle olkoon kiitos joka leiwän palan edestä, kuin me tähän asti Jällisestä kädestäs saaneet olemma. O kuinga monda meitä parembata löyty, joilla ei likimmäringän ole niin runsasta rawindota ollut kuin meillä? Kuinga monen täyty paljolla huolella paloians pyytä. Meildä sinä tähän asti et ole andanut tarwettamme puuttua, Herra! me olemma mahdottomat kaikkeen sinun armoos, ja täydyisimme häwetä, jos me olisimme taikka kiittämättömät sinun meille tähän asti osotettua edeskatsomistas kohtaan, eli epäuskoiset ja epäilewäiset murhen pidostas tästä edes. Anna siis meille edeskinpäin jokapäiwäinen leipäm,

niin

niin että me taidaisim sen, jongas meille annat, nautita iloisella ja tytywällä mielellä. Anna meille Christillinen Esiwalda, siunaus maasta ja mereste, yhteinen maan-rauha, huone-rauha ja rauhalliset ihmiset yhdes elädremme, joita paitsi jokapäiwäinen leipäm meille aiwan katkeraxi tulee. Anna meille erinomaisesti tytywäinen mieli, että me kijtolliesti sen leiwän wastan otamme, jongas meille annat. Warjele meitä koskan ajattelemasta kiwiä leiwixi tehdäremme, eli meille jotaan luwattomilla keinoilla toimittamasta, eli ajallisten kautta kiweä omantundomme päälle lakemasta eli myös enä kuin määrättyä osaamme halajamasta. Jos meille tahdot köyhyttä anda, niin anna myös kärstwäinen mieli: mutta jos rikkautta, niin lahjota ymmärtäwä sydän sitä oikein käyttä. Ynnä jokapäiwäisen leiwän kansa ruumijmme ylöspitämiseri, niin anna myös meille sielun jokapäiwäistä ja ylönluonnollista leipää. Anna armos työtä tehdäxem ei ainoastans sen ruan woittamiseri joka katos, waan erinomaisesti sen rawinnon saamiseri, joka ijankaikkisesti pysyy jonga ihmisen Poika meille andawa on, nimittäin sinun sanas, joka on sielumme rawindo ja uskomme elatus. Me kijtämme myös sinua sen leiwän edestä, jonga sinä sillä hywin raketulla pöydällä,

sinun ehtollisellas meille walmistanut olet: sen leiwän edestä, joka on alastullut taiwasta ja maailmalle elämän anda. Tee meitä oikein isowixi tämän atrian perään! Anna myös meidän tätä leipää joka päiwä sydämmisämme nautita sijhen asti, että meitä panet Abrahamin, Isachin ja Jacobin kansa ijankaikkisesti leipää syömään Jumalan waldakunnas. Ja anna meille meidän syndimme anderi, niinkuin me ꝛc. (Lue aina loppuun asti) Amen.

Ehto-Rukous Keskiwijkkona.

Abba Isä! et sinä wielä nytkän ole wäsynyt meille hywä tekemästä! wielä tänä edesmennehenä päiwänä on meillä ollut niin monda merkkiä sinun loppumattomasta armostas, ettemme niistä yhdesluetella taida. Sinä et ainoastans ole pannut wielä tätä päiwä meidän päiwäimme lukuhun, joka tosin jo suuri armo on niin muodoin, ettemme ole äkillisesti synneisämme täältä poistemmatuixi tulleet, waan sinä olet myös andanut tämän päiwän meille yhdexi armon ja autuden päiwäxi, että meiltä käytettä sinun kunniaxes, sieluimme parannuxexi ja työtä rehdäxemme autudemme päälle, yhdexi päiwäxi, jona meidän pitä yhden askelen likemmäxi taiwasta käymän. Jos emme tätä päiwää niihin käyttäneet ole, sijhen ei ole sinul-

la

la syytä, waan sy on meidän puolellamme, jonga ylitse mahdamme häwetä, ja tuta meitämme ansainneri ettei enämbi sinulda usiambaa päiwää saada. Mitä paremmat olemma me muita ihmisiä, ja mitä olemma me enä ansainneet, kuin muut? Kuitengin kuinga paljo hywää olet sinä meille osottanut monen muun suhteen, jotka taitawat olla paremmat kuin me? Kuinga monen on tänä päiwänä täytynyt haikiasti leipääns ja elatustans etsiä, jota sinä meille ilman suruta ja murheta andanut olet. Kuinga monda on täytynyt maata suuresa kiwusa ja tuskasa tänä päiwänä, koska sinä meille terweyden ja raittiuden suonut olet? Koska muut tänä päiwänä owat olleet suuresa sydämmen surusa ja ahdistuxesa, olet sinä Jumala! sulasta armosta ne meistä poispoistanut. Ei yhtään erinomaista onnettomuutta ole meitä kohdannut, ei hätää päälle tullut, eikä yhtään hywin ansaittua synnin rangaistusta ennättänyt. Tämä kaikki on sinun armos ja totudes, johon peräti mahdottomat olemma. O jos me näitä warinottamata ja kiittämätä näiden edestä, rohkenisimme wuoteseemme mennä, niin olis meillä syy pelwolla odotta, että tulewa päiwä temma pois kaikensen hywän kuin sinä meille niin warinottamattomille osottanut olet, ja tuotta päällem-

me sen pahan, josta sinä meitä niin kiittämättömiä tähän asti warjellut olet. Mutta jos ne ajalliset hywät työt, joita sinä tänä päiwänä olet meille osottanut, owat niin suuret ja ihanat, O Jumala! kuinga suuri siis on se hywä, kuin sinä meidän sielullemme aikoinut ja tarinnut olet? Wielä tänä päiwänä olet andanut armon owen olla meidän edesämme awoimen: Wielä tänäpän olet kokotetuilla käsillä odottanut meitä: Wielä tänäpän olet andanut sinun Poikas sowinnon ja pelastuxen, weren ja ansion, rauhan ja wanhurskauden meille tarittaa. Et wielä tänä päiwänä ole meildä sinun sanas kyntilän jalkaa poisottanut, waan andanut sen paistaa kaikille wastanottawille ja sitä waaria pitäwille. Wielä tänäpän olet sinä andanut Henges muistutta omaa tundoamme, lijkutta sydändämme, kuritta meitä sisälliseſti pois harhailuxista, kolkutta meidän sydämmemme owella sitä awamaan, sielä hänelle siaa walmistamaan ja andamaan meitäm hänelde johdatetta ja talutetta, opetetta ja neuwotta. O Jumala! kuinga loppumatoin on sinun hywydes, kuinga ihmellinen pitkämielisydes, kuinga lohdullinen totudes? Tuhannen kertaiseſti suuri kijtos olkoon sinulle tämän edestä nyt ja kaikesa ijankaikkisuudesa. Mutta paratkoon

Ju-

Jumala! koska me nyt käännämme itsemme toisialle katselemaan itsämme ja ansiotamme, niin totisesti ei tämä tutkindo ole likimäringän niin ilahuttawa meille, sillä, lienemmäkö me tämän sinun armos kautta tänä päiwänä paremmixi tulleet? Ollemako rakkaudesa sinua kohtaan lisändyneet? Lienemmäkö syndiä kiwaammasti wastan seisoneet? Joka kärsiwälliseydesä, knuliaisudesa, rakkaudesa ja nöyrydesä olemma enändyneet? Ei, Herra! sinulle kunnia tulee, mutta me mahdamme häwetä. Me heitämme nyt itsemme tomuhun sinun kaswois eteen, ennen kuin lewolle menemme. Me rukoilemme, me huokamme, me huudamme sydämmelliseſti, anna, anna anderi, rakas Isä! kaikki meidän syndimme: unohda kaikki se paha, kuin me tehnet olemma, mutta älä meidän ikänäns anna unohta sitä hywää, kuin sinä meille olet osottanut. Unohda kaikki syndimme; mutta älä unohda sitä Jumalan karitsaa, joka meidän syndimme kandanut on. Hänen tähtensä ole meille armollinen, ja ota meitä uudestans tänä ehtonhetkenä sinun armohos. Anna tämän päiwän synnit olla meille anderi annetut ja Jesuxen werellä poispyhityt. Ala huomena meille uudestans hywä tekemään, ja myös muuttamaan meitä paremmixi,

kuuliaisemmixi, kiitolliſemmixi ja mieluiſemmixi ſinun palweluxees, kuin me tähän aſti olleet olemma. Waikuta itſe meiſä, ettemme annaiſi ſinun armos meiſä turhan olla, paljoa wähemmin ſitä haureuteen wetäiſi. Waikuta meiſä yxi ſydän, joka ſinulle kelpa, yxi mieli ſinun mieles mukahan, yxi waellus käſkyis jälken, ja liſää ſe hywä, jonga ſinä olet alkanut meiſä waikuttamaan. Nyt olkoon ſinulle, O Jumala! kiitos tämän päiwän edeſtä. Mutta armias Iſä! anna meille yön, niinkuin ſinä päiwänkin andanut olet. Sinun armos, joka meillä tänäpän oli, olkoon myös tykönämme tänäkin yönä! warjele meidän ſielumme ja ruumiimme, huoneemme ja mitä ſinä on! Warjele kaikki ſukumme ja cuttawamme! Älä anna hämmäſtyxen, onnettomuden, tulipalon, warkan käden, wiholliſen kawaluden eli muun pahan kohdata tätä aſumiſta. Anna ſinun laupiudes ſuojella, ylöspitä ja ſiunata Kuningaſta, Kuningaan Huonetta, tätä kaupungia ja tätä maata. Sinun armos warjelkoon meitä, ſinun kaikkiwaldiaiſudes edeswaſtakkoon meitä, ſinun ſiipeis warjo peittäköön meitä, ſinun lembes wirwottakoon meitä, ſinun tundos ilahuttakoon meitä. Iſän uſkolliſuus ſiunatkoon meitä, Poian

armo

armo pelastakoon meitä, Pyhän Hengen lohdutus ylöspitäköön meitä, Pyhä Kolminaisuus auttakoon meitä ajasa ja ijankaikkisudesa, tänä yönä ja kaikkina päiwinänimme, elämäsä ja kuolemasa. Näillä ajatuxilla laikemme nyt, O Jesu! meitäm lepämään sinun helmaas. Anna nämät ajatuxet myös unesakin häädyä sisälliseesti meidän hengesämme, että me myös huomena tästä hartaudesa herätä mahdaisimme ja silloin sinun rakkaudesas ja lohdutuxesas jällen työhömme menne. Kuule tätä, O Jumala! sinun Poikas tähden. Kuule tätä, O Jesu! kuolemas tähden. Kuule tätä myös, O Pyhä Hengi totudes tähden. Amen.

Dawidin 51:nes eli Reliäs Katumus-Psalmi.

Jumala ole minulle armollinen sinun hywydes tähden: pyhi pois minun syndini sinun suuren laupiudes tähden. Pese minua hywin wäärydestäni; ja puhdista minua synnistäni. Sillä minä tunnen pahat tekoni; ja minun syndin on aina edessäni. Sinua, sinua ainoata wastan minä syndiä tein, ja pahasti tein sinun edessäs, että olisit oikia sanoissas, ja puhdas duomitessas. Katso minä olen synnissä syndynyt, ja minun äitin on synnissä minun siitänyt. Katso, sinä halajat totutta joka salaudes on; ja ilmoitat salatun wiisauden minulle. Puhdista minua Isopilla, että minä puhdistuisin: pese minua, että minä tulisin walkiari tulisin. Anna minun kuulla iloa ja riemua; että ne luut ihastuisit, jotkas särkenyt olet. Peitä kaswos minun synneistäni; ja pyhi pois kaikki pahat te-

koni. Jumala luo minuun puhdas sydän; ja anna minulle uusi wahwa hengi. Älä heitä minua pois kaswos edestä; ja älä minulda ota pois sinun Pyhää Hengees. Anna minulle taas sinun autuudes ilo; ja sillä hywällä hengelläs tue minua. Minä tahdon wäärille opetta sinun ties; että syndiset tygös palajaisit. Päästä minua weren wioista Jumala, minun autuudeni Jumala; että minun kielen ylistäis sinun wanhurskauttas. Awa Herra minun huuleni; että minun suuni ilmoitais sinun kijtoxes. Sillä ei sinulle kelpa uhri, että minä sen andaisin; ja et poltto-uhri sinulle ensingän kelpa. Ne uhrit jotka Jumalalle kelpawat, owat murhellinen hengi: ahdistettua ja särjettyä sydändä et sinä Jumala hyljä. Tee Zionille hywästi sinun armos jälken: rakenna Jerusalemin muurit. Silloin sinulle kelpawat wanhurskauden uhrit, poltto-uhrit ja muut uhrit: silloin sinun altarilles härkiä uhratan.

Aamu-Rukous Tuorstaina.

Laupias Jumala, lembiäs ja armollinen Isä! sinun armos kautta on meillä taas ollut yxi hywä ja lewollinen yö, jonga kautta meidän ruumijmme on lepons ja wirwotuxens saanut. Sinun armos kautta me wielä elämme, taidamme nähdä päiwän walkeutta, ja mieluisesti mennä työhömme ja kutsumisemme toimituxiin. Ilman sinun armotas me epäilemättömästi olisimme hukkuneet, ja ratki hukas olleet. Wähinnäki olis meillä paitsi armotas ollut yxi wiheljäinen, waiwawa ja kauhia yö. Mutta sinun armos on meitä pelastanut

sinut yön kauhistuxesta ja kuoleman waarasta: sinun armos on warjellut meidän elämämme ja hengemme. Sinun armos on poispoistanut satanan, hänen engelinsä ja lahkonsa meitä wahingoittamasta ja ahdistamasta. Ja katso! sinun laupeudes ei ole wielä loppunut, waan sinun armos on myös tänä aamuhetkenä uusi ylitsemme. Sentähden kijtämme sinua sydämmemme pohjasta tämän armos edestä, sitä enämmän, kuin meidän täyty tunnustaa itsiämme ei ainoastans ansaitsemattomixi senkaltaiseen armoon, waan myös sihen mahdottomixi. Meidän synneillämme emme muuta ole ansainneet, waan että katuisit sitä meille ennen tätä nijn usein ja kauwan osotettua armoa, ja sen meildä lopetaisit. Me tiedämme, uskomme ja tunnustamme sijs, ettei se ole meidän tähtem, paljoa wähemmin meidän ansiom ja töidemme tähden, waan sinun hywydes ja armos tähden, joka on loppumatoin, kuin myös Jesuxen Chrisiuxen weren ja ansion tähden, on se tapahtunut, että olet ollut ja tästäkinlähin olla tahdot meille armollinen. Sijs nyt rukoilemme sangen nöyrästi, saman sinun Poikas meidän rakkaan Wapahtajamme weren ja kuoleman, sowinnon ja esirukouxen tähden, ettes ar-

moas meistä poiskäännäis. Älä katso meidän weristen syndeime, waan hänen werisen kuolemans ja pijnans päälle. Ota hywäri hänen sowindons, jonga tygö me itsiämme katumaisilla sydämmillä tänä aamuhetkenä pidämme ja yhderi aamu-uhriri uskosa etees kannamme sen Jumalan karitsan, joka kannoi kaiken mailman synnit, ja on teurastettu sekä meidän että koko mailman syndein tähden. Hänen werensä tähden ja ainoastans uskalluxesa. Hänen ansiohons rohkenemma me nyt rukoilla armoa hengellemme ja sielullemme. Anna, O Jumala! tämän armon tänä päiwänä ylöspitä meitä ajalliselli ja warjella meitä itsiämme kaikesta onnettomudesta ja suuresta syndämmen surusta, meidän huonetam ja tawaratamme wahingollisista tapauxista, meidän ruumistamme wahingosta ja sairaudesta, meidän mieltämme haikeudesta ja mielikarwaudesta, ja meidän hengiämme äkillisestä ja tapaturmaisesta kuolemasta. Mutta koska meidän kaikkia tätä tule ehdolla halduus uskoa ja itsiämme tahtos alandoa, ylitse woitettuina, että sinä parahin tiedät mikä meille hyödyllinen ja sawttuallinen on; niin Herra! tässä me olemme, tee kansamme niinkuin sinulle hywäri näky, sinun armoos me tytyä tahdomme.

Mutta

Mutta erinomaiſeſti me armoa rukoilemme ſielullemme. Ah Herra! armollas walaiſe meitä, että me jota kauwemmin ſitä paremmin tuliſimme tundemaan, ſekä meidän wihelyäiſyyttämme ja ſywää turmeluſtamme, että myös armoas ja loppumatoinda lauyuttas Pojaſas Jeſuxeſa Chriſtuxeſa. Sinun armos waikuttakoon ja wahwiſtakoon meiſä uſkon, täydelliſexi ja jokapäiwäiſexi ſyndein andexi ſaamiſexi. Sinun armos puhdiſtakoon tänä päiwänä meidän ſydämmemme kaikeſta ſynniſtä himoſta, kaikeſta lihan ja hengen ſaaſtaiſudeſta, täyttämään pyhyttä Jumalan pelwoſa. Sinun armos warjelkoon meitä tänä päiwänä rietaalda wiholliſelda, pahendawalda mailmalda ja omalda pettäwäldä lihaldamme ja wereldämme, niin ettemme yhdelläkän ſynnillä omatundoa waſtan ſinun armoas tuhlaiſi. Jos myös inhimilliſeſtä heikkoudeſta tänä päiwänä johonkuhun wikaan horjahdaiſimme; niin älä kuitengan anna armos ja Henges meiſtä poiketa. Älä heitä meitä pois kaſwois edeſäſi. Älköön myös ſinun armos ylönandako meitä koſka horjumme, ettemme langiaiſi. Tämä armos myös ylösojendakoon meitä jällen koſka langiamme. Mutta Herra! ſinun armos woipi myös meitä kaikeſta lan-

gemuxesta warjella. Paina siis tämä armos niinkuin wahwa sinetti sydämmihimme siellä uskon elämää ylöspitämään. Sinun armos olkoon lukku suumme edessä, ettemme kielellämme syndiä tekis, sinun wihottamisexes ja muiden pahennuxexi. Sinun armos olkoon sidet kättemme ymbärillä, ettemme erehtyis kellengään wäärryttä tekemään. Sinun armos olkoon aita jalkaimme edessä, ettemme ylitse käwis niitä rajoja, kuin sinun käskys eteemme panneet owat. Sinun armos hallitkoon meitä, ei ainoastans tänä päiwänä waan niin kauwan, kuin täsä surun laxosa olemme. Sinun armos warjelkoon sielumme ja ymmärryxemme, mielemme ja aiwotuxemme, kaikki ajatuxemme, puheemme ja työmme, meidän sisälle ja uloskäymisemme, astumisemme ja seisomisemme, tarkoituxemme ja toimituxemme, ettei sillä riettaalla wihollisella olis jotaan osa niissä, waan sinun armollas yxinäns. Sinun armos käykön, sekä edellämme, että jäleisämme. Hywydes ja laupiudes seuratkoon meitä kaikkena elinkautenamme. Niin anna siis nyt, O Jumala! sinun armos meille koitta, niinkuin ihana aamuruskо! Langetkoon armos meidän päällemme niinkuin äsken langennut aamukaste, joka itsens warhain lewittä ja

maan

maan tuoreutta. Mutta emme tukoile että sinun armos ulottuis ainoastans meille ja meidän omillemme. O ei! sinulla on armoa kaikille. Sinun kätes ei ole lyhetty eikä armolles ole wahingoxi se, ettäs monelle hywää teet. Sijs anna armos myös tänä päiwänä olla uusi Kuningasta ja Kuningan Huonetta kohtan. Jumalan armo warjelkoon Kuningasta, pidentäköön hänen ikääns, siunatkoon hänen hallitustans, onnestakoon hänen aikomisians. Sinun armos tukekoon ja hallitkoon kaikkia Christillistä Esiwaldaa. Sinun armos ylöspitäköön, edeswastakkoon, uloslewittäköön ja ihanaxi tehköön sinun kirkkos. Sinun armos uskowaiset wahwistakoon, heidän lukunsa lisätköön ja kutakin uskowata sielua kaswattakoon täydexi miehexi Christuxen täydellisen warren mitan jälken. Sinun armos kaikkia syndisiä ja käändymättömiä nijn lijkuttakoon, että he nyt armon ajasa mahdaisit ajatella mitä heidän rauhaans sopi, ja wältäisit tulewan wihan. Sinun armos kaikki tietämättömät walaiskoon, murhelliset lohduttakoon, köyhät edeskatsokoon, ja ahdistetut holhokoon. Sinun armos kiusatuille ja sielun ahdistuxesa olewille auxi ehtiköön. Ja sinun armos kuolewat ijäiseen iloon wastanottakoon. O

kaiken

kaiken laupiuden Jumala anna meille sy-
dimme andexi ja kuule meidän rukouxem-
me sinun armos ja Jesuxen esirukouxen
tähden. Amen.

Isä meidän joka olet taiwaisa, Pyhitet-
ty olkon sinun Nimes, Lähestulkon sinun
waldakundas, Tapahtukon Sinun tahtos
niin maasa, kuin taiwaisa, Anna meille
tänäpän meidän jokapäiwäinen leipäm,
Ja anna meille meidän syndimme andexi.
Laupias, armollinen Isä! mitä autta se
meitä, että sinä meille leiwän annat, ja jos
wielä koko mailman annaisit, ellet sinä
myös meille andexi anna meidän synde-
jämme. Silloin me yhtä hywin isankaik-
kisesti onnettomat olisimme. Sentähden si-
nä myös täsä rukouxesa olet nämät kaxi a-
siata yhteen sitonut sillä sanalla: Ja, ko-
skas rukoilla käsket: anna meille leipä ja
anna syndimme andexi. Ja ei suingan il-
maan syytä, sillä niinkuin emme jokapäi-
wäistä leipää paitsi olla taida; niin wältä-
mättömästi me myös joka päiwä syndeim-
me andexi saamista tarwitsemme, jos meil-
le leipämme maistuman pitä. Anna meil-
le sijs welkamme andexi! Yhden welan,
joka nousee kymmeneen tuhanteen leiwikään
ja wielä paljo korkiammalle, koska yhdelle
puolen kaikki hywät työs, ja toiselle kaikki

pahat

pahat tekommme laskemme. O Herra! ällä rupia kansamme lukua laskemaan, emme kuitengan taida sinulle wastata yhtä tuhanteen, sillä tämä welka nousee epälukuiseri; mutta anderi anna meille welkamme, ei jongun osan, ei puolen ainoastans, ei, ei, sillä ei se meitä auta, waan koko welka. Tästä welasta emme taida yhtä leiwiskätäkän maxaa, mutta Jesus on tämän kaikein täydelliſimmästi maxanut. Sijs hänen werensä ja kuolemansa, hänen ansionsa ja sowindonsa, hänen rukouxens ja esirukouxens tähden anna meille welkamme anderi. Jumala ole meille waiwaisille syndisille armollinen! Sen me ainoastans tiedämme, että me suuret syndiset olem na, ja sen ainoastans uskomme, että Jesus on suuri Wapahtaja. Anna hänen suuri armonsä meidän suuret syndimme poispyhkiä. Me teemme syndiä joka päiwä, ja kukin moninaisissa puutumme. Anna sijs meille joka päiwä anderi, ja myös joka päiwä laina meille yxiwakaisutta itsiämme parata. Anna meille welkamme anderi, niinkuin mekin anderi annam meidän welwolliſtem. Ei, wanhurskas Jumala! sillä jos et sinä toisin tahdo meille anderi anda, kuin me heille anderi annamme, niin me olemme hukassa. Ei, waan anna meille anderi, niinkuin

kuin me tahdomme ja toiwotamme meidän taitawamme nijlle andexi anda, jotka meitä wastan rikkoneet owat, ja nijnkuin me tahdomme ahkeroida heidän rikoftens andexi andamiseſta ja unohtamiseſta. Sinä olet Jumala, sangen hywä, mutta me tomu, ja luonnoſtamme sangen pahat. O jos meildä tahtoa ja ahkeroitſemiſta andexi andauniſeen puuttuis, nijn emme rohkenis ſinua rukoilla meille andexi andamaan, ſillä ſilloin itſämme wastan rukoiliſimme. Mutta ſinä näet ja tunnet meidän aikomiſemme hywän olewan, ehkä liha on heiko. Siis toiwomme, että ſinä olet kärſiwäinen kanſamme, ja koſka me andexi annamme nijnkuin taidamme ja meille mahdollinen on; nijn ſinä meille myös andexi annat, nijnkuin ſinä taidat ja ſinulle on mahdollinen. Silloin myös meillä kyllä on. O Jumala! ehdi ſiis meille auxi. Ulosjuuritä ſydämmiſtämme kaikki koſton pyyndö. Warjele meitä katkeraſta mieleſtä lähimmäiſtämme kohtaan, ettemme ikänäns annais auringon laſkia ylitſe meidän wihamme. Laina armos meille joka päiwä itſämme duomitſemaan, wikojamme tundemaan ja ajattelemaan näiden ſanain päälle: andexi andakat, nijn teillengin andexi annetaan, ja älä johdata meitä kiuſauxeen, mutta pääſtä ꝛc. (Lue loppuun asti) Amen. Ehto

Ehto-Rukous Tuorstaina.

Kaiken lohdutuxen Jumala ja laupeuden Isä! sinun armos kautta me taas tämän päiwän yli eläneet olemma ilman suurta syndämmen kipua ja tunduwata wahingota. Sinun hywydes kautta taidamme myös tämän päiwän lopetta lewosa ja hiljaisudesa, rauhasa ja terweydesä, rukouxesa ja Jumalan auxihuutamisesa. Tämän sinun armos, kuin myös kaikkein muiden osotettuin hywäin tekois edestä, sielun ja ruumisn puolesta, edeskannamme sinulle syndämmestä sisällisen kijtoxen ja ylistyxen. Sinä et ollut ainoastans nijn hywä, kuin päiwä on pitkä, waan sinun hywydes seuraa meitä myös wuoteellemme, ja warjelee meitä yli yön, se pysyy yhdestä wuodesta toiseen, sugusta sukuhun, jankaikkisuudesta jankaikkisuteen. Tosin sinun hywydes on nijn suuri, kuin sinä itsekkin olet. Sinä olet sula hywyys, sula rakkaus. O kuinga sokiat olemme, jos emme sitä waarin ota! Kuinga mykät, ellemme sinua kijtäsen edestä, ja kuinga armottomat olemma itsämme kohtaan, jos emme rakasta nijn hywää Jumalaa ja pane kaikkia uskallustamme tämänkallaisen ärettömän hywyden päälle? Siunattu olkoon sijs sinun Nimes, että olet meidän andanut tämän

päi-

päiwän niin sinun armosas ja suojelures alla lopetta, ettei mikän waiwa ole meitä kohdannut. Ehkä tällä päiwällä on ollut hänen waiwansa ja kuormansa, niinkuin kaikilla päiwillä on täsä waiwalloisesa mailmasa; niin on kuitengin tämän päiwän waiwa ollut woitawa ja kuorma apus kautta kewiä: jonga tähden Nimes ylistetty olkoon! Meidän waiwamme ei kuitengaan ole ollut werrattawakan meidän ansiohomme, eikä kuormaxi arwattawa muiden kuorman suhteen, jotka taikka pitkällisellä tautiwuoteella waiwataan eli wihollisilda ahdistetaan eli myös josakusa hädäsä owat. Jos sinä panet jokapäiwä kuorman meidän päällemme, niin sinä myös autat meitä sitä kandamaan. Sinä olet ja pysyt ainakin yxi autuden Jumala, yxi Herra, Herra, joka autta hädästä, ja kuolemastakin pelastaa. Sydämmestä leppiäs Jsä! lisä tämä armos wielä toisella ylönpaldisemmalla, ja tee se wimmeinen laupius meitä kohtaan suuremmaxi kuin ensimmäinen, sinä ettäs meille andexi annat kaikki syndimme, joita me tänä päiwänä sinua wastan, ajatuxilla, sanoilla ja töillä, tieten ja tietämätä tehneet olemme. Perän ajatellesamme tosin löydämme meidän syndimme aiwan monexi, mutta me tiedämme

myös

myös ne itseſäns olewan wielä paljoa uſiammat, ja että ſinun ſilmäs, jotka owat kirkkammat auringota, löytäwät paljon uſiambia syndejä meidän tykönämme, kuin me ajatellakkan taidamme, ſillä erhetyxet Herra! kuka ymmärtä? Anna meille nämät kaikki andexi, ſekä ne jotka me tiedämme, että ne joita emme tunne. Andexi anna ſalaiſetkin rikoxemme. Anna ne kaikki Jeſuxen werellä pois pyhityt olla. Heitä ne ſelkäs taa, ettei ne ikän enä tulis kaſwois eteen. Nyt uſkaldain ſinun tykönäs olewan paljo andexi andamiſta, että ſinua peljätäiſijn, ja että ſinä walmis olet andexi andamaan; nijn täſä uſkalluxeſa me taidamme turwalliſesti panna meidän wuoteellemme ja lewolliſesti nukkua, ei peljäten yön pimeyttä eli perkelen pahutta, ſillä koſka Jumala on meidän kanſamme, kuka taita meitä waſtan olla? Anna meidän unemme olla ſiunattu, nijnkuin Jakobin uni, koſka hän näki taiwan tikkapuun, joita myöden Engelit ylös ja alas käwit, ja hän ſiunauxen ſai Jumalalda. Anna meidän nukkuiſamme ajatella ſinun päälles, meillä uneſa olla tekemiſtä ſinun kanſas, ja ſinun Engelis olla wartiana lepoſiamme ymbärillä. Anna meidän unehen mennä muiſtolla ſinun armoſtas ja herätä ajatuxil-

ja sinun uskollisudestas. Niinkuin uni on kuoleman kuwa, ja meidän wuoteemme aina tule olla meille muistutus meidän haudastamme; niin anna armos, O Jumala! että me walmisna löyttäisijn, jos sinä tahdot tänä yönä joko kuoleman eli duomion kautta meitä täältä poiskutsua, ja että me silloin löyttäisijn sinusa ja sinä meisä. Silloin ei kuolema eikä duomio taida meitä wahingoitta. Kuitengin enämmin rukoilemma sinua, meitä äkillisestä ja tapaturmaisesta kuolemasta warjelemaan, että meillä mahdais aika olla sinua wastanottamaan, ja sielumme käsijs andamaan, sinä uskollinen Luoja! mutta jos hywän lewon ja makian unen peräsä jällen annat meidän herätä ja nähdä päiwän walkeutta, niin anna armos, että me kijwaat ja wirkut olisimme ei ainoastans kutsumisemme töihin ja wirkamme toimituxijn, waan erinomattain mieluiset Christillisydemme welwollisuxijn, mieluiset sinua ylistämään ja kijttämään, rukoilemaan ja auxihuutamaan, palwelemaan ja tahtos tekemään. Liä meisä jokaisna elämämme päiwänä uskoa ja rakkautta, uskallusta sinun päälles ja nöyryttä. Liä meisä Jumalan tundoa ja Hengen hedelmiä, että me päiwä päiwältä, jota wanhemmixi sitä paremmixi

ja

ja Jumalisemmixi tulisimme. Nyt sinä Israelin wartia ja warjelia, joka et torku eli maka, me annamme sinun käsijs itsemme, sielumme ja ruumijmme ja kaikki mitä meillä on. Warjele meitä kaikesta pahasta, meidän sielumme synnistä ja satanan kiusauxista, meidän ruumijmme sairaudesta ja kaikesta kewottomudesta, meidän huoneemme tulipalosta ja warkan käsistä. Warjele Kuningan Huone kaikesta waarasta ja wahingosta. Tee hywin ystäwillemme ja omaisillemme. Tee hywin wihollisillemmekkin. Jos me heille olemme wäärin tehneet, nijn anna meidän sitä tuta, mutta jos he meille, nijn laina heillekkin wäärydens tundo. Anna sinun silmäs awoin olla tämän paikkakunnan ja koko maan ylitse. Erinomaisesti sinua totisia lapsias ja wilpittömiä uskowaisias, kusa paikasa he ikän mailmasa löytywät. Kuule heidän rukouxens meidän edestämme ja meidän rukouxem heidän edestänsä. Mutta edellä kaikkia anna Poikas esirukous tulla sekä heille että meille hywäxi. Nyt meidän Jumalamme! koska kaikisa saamme uskollista kansakäymistä sinun kansas pitä; nijn meidän waatteitamme poisriisuisamme, myös kaiken murhemme tykkämme sinun päälles heitämme. We panemme itsiämme lepämään,

mään, sillä sinä walwot meidän ylitsem. Me nukumme turwalliseſti, sillä sen korkeimman warjelluxen alla me asumme. Me nouſemme iloiſeſti, tieten sinuſa löytäwämme yhdenkallaiſen ja yhtä armolliſen Jumalan huomenna, kuin tänä päiwänäkin. Sinä Herra olet koko meidän lohdutuxemme, ja ilman sinua ei meillä yhtään apua ole taiwaſa eikä maan päällä. Mutta koſka sinä myös meillä olet, niin meillä kyllä on, ja emme miſtän silloin tottele. Ole aina meidän Jumalamme, ja anna meidän aina lapſes olla, ſekä täällä ajaſa että ſiellä ijankaikkiſuudeſa. Amen.

Dawidin 102:nen eli wijdes Katumus Pſalmi

Herra kuule minun rukouxeni; ja anna minun huutoni tygös ſtulla. Älä kaſwojas minulda peitä hädäſä: kalliſta korwas minun puoleni: koſka minä sinua rukoilen, niin kuule pian minun rukouxeni. Sillä minun päiwäni owat kuluneet niinkuin ſauwu; ja minun luuni owat poldetut niinkuin kekäle. Minun ſydämeni on lyöty ja kuiwettunut niinkuin heinä; niin että minä myös unohdan minun leipäni ſyödä. Minun luuni tarttuwat minun lihaani, minun huokauxeſtani. Minä olen niinkuin ruowonpäriſtäjä korwesa: minä olen niinkuin hyypiä häwitetyiſä kaupungeiſa. Minä walwon, ja olen niinkuin yxinäinen lindu katon päällä. Jokapäiwä häwäiſewät minun wiholliſeni minua, ja jotka minua ſyljeſkelewät, wannowat minun kauttani. Sillä minä syön tuhkaa niinkuin leipää; ja ſekoitan minun juomani itkulla. Sinun uhkauxes ja wihas tähden; että minun yhs noſtanut

ſtanut olet, ja paiſkannut maahan. Minun päiwäni owat kulunet niinkuin warjo: ja minä kuiwetun niinkuin ruoho. Mutta ſinä Herra pyſyt ijankaikkiſeſti: ja ſinun muiſtos ſukukunnaſta ſukukundaan. Nouſe ijs ja armahda Zionita: ſillä aika on händä armahta, ja aika on tullut. Sillä ſinun palweljas halajawat ſitä rakettaa, ja näkiſi mielellänſ, että hänen kiwens ja kalkkins walmijt oliſit. Että pakanat Herran Nime peikäſit; ja kaikki Kuningaat maan päällä ſinun kunniatas. Koſka Herra rakenda Zionin; nijn hän nähdän kunniaſanſa. Hän käändä itſens hyljältyiden rukouxen puoleen; ja ei katſo heidän rukouſtans yli. Se pitä kirjoitettaman tulewaiſille ſukukunnille; ja ſe kanſa kuin luodan, pitä kiittämän Herraa. Sillä hän katſele pyhäſtä korkeudeſtanſa: Herra näke taiwaaſta maan päälle. Että hän kuule fangein huokaupet; ja kirwotta kuoleman lapſet. Että he ſaarnawat Herran Nime Zionisa; ja hänen kijtoſtans Jeruſalemiſa. Koſta kanſat ynnä kokonduwat, ja waldakunnat, Herraa palwelemaan. Hän nöyryttä tieſä minun woimani: hän lyhendä minun päiwäni. Minä ſanoin: minun Jumalani, älä minua ota pois minun keſki ijäſäni: ſinun ajaſtaikas pyſywät ſuguſta ſukuhun. Sinä olet muinen maan peruſtanut; ja taiwaat owat ſinun käſialas. Ne katowat, mutta ſinä pyſyt; ne kaikki wanhenewat niinkuin wate: ne muuttuwat niinkuin wate, koſka ſinä heitä muuttelet. Mutta ſinä pyſyt niinkuins olet; ja ſinun wuotes ei loppu. Sinun palweliais lapſet pyſywät; ja heidän ſikäänſä ſinun edeſäs meneſtywät.

Aamu-Rukous Perjantaina.

Me waiwaiſet ſyndiſet ihmiſet langiamme maahan ſinun eteen meidän taiD walli-

wallinen Jsämme, tänä aamuhetkenä, sisälliselä kijtoxella sekä sen armolla täytetyn päiwän edestä, kuin silmämme nyt näkewät, että myös sen Jsällisen murhen piros tähden, jonga sinä meille ja kaikille meidän omillemme tänä yönä osottanut olet, ja wielä sengin paljon hywän edestä, kuin sinä meille päiwät ja yöt ansaitsemattomasti tehnyt olet tähän aikaan asti. Mutta itse päiwä, johon me nyt eläneet olemma, muistutta meille yhtä suuremba hywä työtä, itse perustusta ja lähdettä kaikkeen armoos meitä kohtaan. Tämä on se päiwä wirkosa, jona Jesus meidän Wapahtajamme ja autuari tekämme on mailman lunastanut katkeralla kärsimiselläns ja hänen pyhän werens wuodattamisella ristin päällä meidän ja koko mailman syndein edestä! O Jesu! kuinga mahdaisimme tänä päiwänä olla sitä armoa mielem johdattamata, jota ei yrikän Christitty ihminen saa yhtän päiwä eli hetkiä unohta, ja anda ajatuxistans poislangeta. O mikä autuas päiwä! se paras päiwä mailman alusta aina sen loppuun asti. Jlman tämän päiwän tulemata olis meidän täytynyt syndymä päiwämme kirota. Silloin kaikki elämämme päiwät olisit onnettomat olleet, ja kuolin päiwämme erinomaisesti hirmuinen ja kauhia.

hia. Mutta tätä päiwää me mahdamme kiitoxella muistaa sen armon tähden, kuin me joka päiwä Jumalalda nauttisem sekä hengen että sielun puolesta, muistaa sen lohduturen tähden, kuin me joka päiwä löydämme Jesuxen wereslä ja esirukouxesa, muistaa myös sen wakuutuxen tähden, kuin meille kuolin paiwänämme olla taita ijankaikkisesta elämästä ja autudesta. O että meidän tänä aamuhetkenä pidäis iloita sen autuden ylitse, kuin tänä wijkon päiwänä on kaikille kansoille tapahtunut. Mutta nijn iloa täynnäns, kuin tämä päiwä meille on, nijn raskas, nijn waiwawa ja kauhistawa on se ollut sinulle, O Jesu! O kuinga Jumala sinä päiwänä on tehnyt meidän etumme paremmaxi, kuin oman poikansa edun, ehkä me olimme syndiset, ja hän se armosta rikkain Wapahtaja sitä wastan puhdas ja pyhä. Meille on ollut rauhallinen yö ja hywä lepo meidän wirwoturexemme Mutta O Jesu! mingä kallainen yö oli sinulla edellä tämän perjantain? Tämä se yö oli, jota ennen illalla sinä kuoleman kansa sodit, sinun sielus oli murheisans ja sinun hikes nijnkuin weren pisarat maahan wuosit, että me siitä kauhistuxesta ja loppumattomasta waiwasta pelastettaisijn, jota meidän muutoin olis täy-

tynyt helwetisä kärsiä. Se oli ehtona edellä tämän yön, jona sinä Judaxelda petettin, fangittin, sidottin, pois riepotettin nijnkuin pahointekiä, että me, ne oikiat pahointekiät wapaxi päässimme, synnin siteistä kirwotettaisiin ja emme ikän mahdais nijnkuin teuras lambat helwettijn poisriepotetuixi tulla. Tänä yönä, jona me nijn turwattuina Jumalan wartion alla nukkuneet olemma, täydyi sinun seisoa, nijnkuin pahontekiä, anda wasten suutas lyötää nijnkuin pilkkaja, anda päälles walhetelda: silmilles sylsettää, otta wastan korwapuusteja, ja kuulla kaikkein riettahimbia häwäistys sanoja, meidän wapahtamiseremme kaikkein perkelitten alinomaisesta waiwamisesta, pijnamisesta ja häwäistyxistä. Tämän päiwän aamuhetki, jona me lewosa ja rauhasa olemme saaneet Jumalan kansa puhua, oli juuri se, jona sinä, O Jesu, warhain aamulla wietin Kaiphaxen tykkä raadihuoneseen, ylönnettin pakanain käsijn, täydyit kärsiä nijn monda kipua, kuulla nijn monda häwäistystä ja wihdoin sangen tuskallisesti ja häpiällisesti kuolla. Ja kaiken tämän alla olit sinä alallas, ystäwällinen ja kärsiwäinen, nijnkuin karitsa joka ei suutans awaja. Mutta ah kuinga wähä asia, kuinga pieni kärsimys

ja

ja wähin wastahakoisuus taita meitä waiwaisia syndistä kowin liikutta ja kärsimättömyyt saatta, ikän kuin emme wähindäkän kärsimistä ansainneet olis. O Jesu! kirjoita tämä sinun kuwas niin sywästi ja eläwästi sydämmihimme, ettemme millongan sitä unohdais, waan että sinä aina meidän silmäimme edessä olisit, sekä niinkuin meidän wapahtajamme, joka meille iankaikkisen elämän ja autuden ansainnut on, että myös niinkuin meidän esikuwamme, jonga askelia meidän pitä noudattaman ja ei arwaman sitä kärsimisexi, joka meitä joka päiwä kohdata taita, eikä anda sildä itsiämme häirittää eli sitä Jumalan rauha kukista, kuin sydämmis'imme löytymän pitä, waan että me itsemme totutatsimme, kärsiwälliseesti kärsimään, tyytywäisinä pysymään ja siweyttä osottaaman koska me totudesa wäärytä kärsimme. Olkoon sinulle O Jesu! kijtos ylistys ja kunnia ajasa ja iankaikkisudesa, meidän ja kaikkein suista, kaiken sen edestä, kuins tänä wiikon yönä ja päiwänä kärsinyt ja ulosseisonut olet! Ole kijtetty kuolemas edestä! Kijtetty sengin tähden, että sinä sen meille sanasas ilmottanut olet! Ole sydämmellisesti ylistetty myös sentähden, että sinä tänä päiwänä meille tätä Henges kautta muistutat.

Suuri kiitos sen meidän syndämmihimme lahjotetun uskon edestä, ettemme muusta tiedä eli tietä tahdo autuudexemme, ei muulla itsiämme lohdutta eli muuhun uskalda, kuin ainoastans Jumalan wapaseen ja ansaitsemattomaan armoon, joka sinun kallijn kuolemas ja sowindos kautta ansaittu on. O tämän kärsimises tähden anna tämä perjantai meille olla yxi rauhan päiwä. Sinä olet meidän hywäsä rauhasa andanut tänä yönä nukkua. Anna myös meidän tänä päiwänä maistaa ja nautita sinun rauhaas meidän syndämmisämme ja laske meitä wihdoin Simeonin kansa menemään sijhen ijankaikkiseen rauhaan ja rauhan majoihin taiwaasa. Olkoon sinulle O Jesu! kiitos sen meille suodun kallijn maan rauhan edestä! Kahjoita se meille edeskinpäin, ja rakkaasta Isämme maasta sota ja kapina poispoista. Anna meidän Kuningaallemme Hänen päiwinänsä rauha, ja yxi pitkällinen onnellinen ja rauhallinen hallitus. Anna Kuningaan Huone kukoistaa rauhasa ja hywisä päiwisä. Anna Kirkolles rauha, ettei se sinun ja Jumalisuden wiholisilda tulis wainotuxi, eikä exytetyxi wäärildä lahgoilda ja liehakoitsioilda, wäärän opin ja willityxen kautta. Anna meille keskinäinen rauha, ettemme

me itse, jotaan rijta ja tora matkan saata, waan nijn paljo kuin mahdollinen on, pidämme rauhan kaikkein ihmisen kansa, ja elämme nijnkuin Christittyin sopi yrimielisydesä, rakkaudesa ja sowinnosa, ettei yrikään kiukkuinen sana mahda meitä wihaan ja wainoon sytyttä. Edellä kaikkia anna meille oman tunnon-rauha, ettemme mitään tee eli eteemme ota, joka omalle tunnollemme painoxi, lewottomudexi ja waiwaxi tulis. Christuxen rauha, jonga hän kuolemallans ostanut ja jo ennen kuolematans meille luwannut on asukaan meidän sydämmisämme ja ajatuxisamme, saman Wapahtajamme Jesuxen yhteydesä. O Jumala! tee itse meitä täysitotisesti hurskaixi sekä sisälliseesti että ulkonaiseesti: tee meitä aina enämmin ja enämmin Jumaliſixi. Tee myös meidän rukouxemme nijn uskolliſexi, uskomme nijn toimelliſexi ja toimelliſudemme elämäsämme nijn waikuttawaiſexi, että Jumala sen kautta kunnioitetaan, Jesuxen Weren woima meisä ilmoitetaan ja ettei Pyhä Hengi ikän meildä murhelliſexi tehdyxi eli lähimmäinen pahennetuxi tule. Kuule ja tee tämä Isä Jumala! Poikas tähden, Jesu! kuolemas tähden ja Pyhä Hengi! uskolliſudes tähden! Amen.

Isä meidän joka olet taiwaisa, Pyhitet-

ty olkon sinun Nimes, Lähestulkon sinun waldakundas, Tapahtukon sinun tahtos nijn maasa kuin taiwaisa, Anna meille tänäpän meidän jokapäiwäinen leipäm, Ja anna meille meidän syndimme andexi, nijnkuin mekin andexi annamme meidän welwolliſtem, Ja älä johdata meitä kiusauxeen. Wiisahin Jumala! sinun sanastas me tiedämme ettei Jumalan lapset taida kiusauxista wapaat olla; sentähden emme myös tahdo rukoilla, että niistä kokonans säästettää. Yldäkyllä myös hawaitsemme, että perkele, mailma ja oma liha kiusa meitä joka päiwä, ja että alinomainen sota on hengen ja lihan wälillä. Sys rukoilemme sinua, wahwista meitä urholliseſti sotimaan, auta, koska me kiusataan, ettemme kiusauxesa langeis, woitetais ja makamaan jäis. Nijn kauwan kuin sinä autat, ja me sinun woimas kautta sodimme, nijn ei ole meillä hätää. Mutta älä sinä itse johdata meitä kiusauxeen: älä wedä armoas ja kättäs pois meildä, älä jätä meitä nojamaan itseemme kiusauxisamme. Rukoile meidän edestämme O Jesu! koska saran pyytä meitä seuloaxensa nijnkuin niisua ettei meidän uskomme puuttua mahdais. O ehdi, sinä lohdutuxen Hengi! meidän heikkoudellen me auxi, koska me ahdisteraan. O Jumala! meidän pakoturwamme!

wamme! Älä osota itsiäs hirmuiseri meitä kohtan pahana päiwänä. Ja jos tarpelliseri näkisit, kaiwos peittä meildä, ikän kuin, sinä Herra! meidän ylönandanut ja unohtanut olisit, O! niin älä anna sen kowin kauwan päälle seisoa, eli ylön raskan olla, koska sinä olet uskollinen, joka et ketään salli kiusatta ylitse woiman, waan teet kiusauxesta lopun, että me sen woimme kanda, erinomaisesti kuoleman hetkenä jona emme muuta taida odotta, waan että satan lopuxi kokee kaikki kuin mahdollinen on. O Jesu! joka itse olet kowin kiusattu, että nijtä kiusattawia autta taidaisit, älä ole kaukana meistä! Auta meitä silloin kilwottelemaan hywän kilwoturen, pitämään uskon ja hywän oman tunnon! Päästä meitä pahasta, sillä sinun on waldakunda ja woima ja kunnia isankaikkisesti. Ameu.

Ehto-Rukous Perjantaina.

O armosta rikas Jumala! uskollinen Isä! me sydämmemme pohjasta ylistämme, kijtämme ja kunnioitamme sinua, että myös tämän päiwän loppuun asti olet meidän Jumalamme meidän auttajamme ja meidän edeswastajamme ollut. Niinkuin me sinun hywydes kautta tähän päiwään elimme, niin myös sinun edeskatsomises kautta olemma tämän päiwän yli eläneet ettei mitään paha

ole meille tapahtunut sielun eli ruumin puolesta, waan sitä wastan olemme paljo hywää saaneet sinun siunauxestas. O kuinga suuret sinun tekos kohtaamme owat, kuinga monet sinun hywät työs! Erinomattain taas tänä päiwänä mielemme johdatamme sinun kaikkein suurindä hywä työtäs, O Jesu! sinun kuolematas ja kärsimistäs, jotka, ehkä ne sangen hirmuttawat ja peljättäwät olit, sinä kuitengin nijn mieluisesti ja kärsiwällisesti yhtenä perjantaina meidän syndeimme tähden ja meidän pelastuxexemme ulosseisonut olet. Tämä sinulle katkera perjantai on kaikki meidän päiwämme meille rauhan päiwixi tehnyt. O kuinga hywä, kuinga lewollinen, kuinga siunattu perjantai on tänä päiwänä meillä ollut. Ja tähän tule meidän kiittä sinun kärsimises ja kuolos perjantaita, jona Jumalan wiha sowitettu ja täysi syndeimme edestä tehty on. Olkon tämä perjantai siunattu kaikkein päiwäin luguna, joka on tehnyt kaikki päiwät armon ajaxi ja autuden päiwixi. O anna meille nijn kiitolliset sydämmet, ettemme yhtenäkän päiwänä unohda, kuinga yxi perjantai on sinulle hirmuinen ollut ja mitä se sinulle sinä päiwänä maxanut on että lunastaa meidän sielujamme. Anna meidän erinomattain joka perjantai muista sinun pijnas ja kuolemas muistoa mei-

meidän ajatuxiſamme, että meidän rakkaudemme ſinua kohtan ſen kautta ſytytettäiſijn ja liſätäiſijn. Anna, että nijnkuin ſinä kuolit rakkaudesta meitä kohtan, me myös, rakkaudesta ſinun tygös, kuoliſimme itſellemme, kuoliſimme mailmalle, kuoliſimme synnille ja nijn muodoin eläiſimme yxinäns ſinulle, joka kuolit edeſtämme, waeltain ſinun edesäs uudesa ja ſinulle otolliſesa elämäsä. Me rukoilemme ſinua sangen nöyräſti, saman ſinun pijnas ja kuolemas tähden, että ſinä armoſa meille andexi annaiſit kaikki synnit, jotka me tänäkin päiwänä ſinua wastan teheneet olemma. Älä anna näiden syndein seurata meitä wuoteſeemme ſieluamme ahdiſtamaan ja lepoamme eſtämään, waan hauta ne kaikki ijankaikkiſeen unhotuxeen. Sen lepos tähden, jonga ſinä O Jeſu! ſait hauda ſa nöllä, yhden nijn hirmuiſen päiwän ja uloſſeiſotun päiwän kuorman ja heltehen jälken; nijn anna meidän jälken tämän päiwän waiwan myös löytä ſuloinen lepo wuoteeſamme, että me myös ſen edeſtä ſinua huomenna kiittä ja ſinun Nimelles ylistyſtä weiſata taidaiſimme. Nyt on ehto joutunut ja pimeys päällemme lange. Me olemme aiwan heikot päiwälläkin meitä auttamaan koſka kuitengin ſilmiämme ja ymmärryſtämme käyttä taidamme. Paljoa wähemmin

me siis nöllä itsiämme warjella taidamme, koska pimeys sowaise meidän silmämme ja uni estä ymmärrystämme. Warjele siis sinä, O Jumala! meitä kaikesta pahasta! Warjele nijden käsistä, jotka meitä wihawat, ja myös kaikilda nijldä, jotka kawaludella eli wäkiwallalla meitä jollaan muotoa wahingoitta taittawat! Warjele koko huoneemme ja kaikki, kuin sinä meille andanut olet! Warjele meidän hengemme ja ruumiimme, meidän mielemme ja ajatuxemme. Mutta edellä kaikkia warjele meidän kalliisti ostettu ja kuolematoin sielumme, ettemme langiais syndijn, satanan kiusauxijn, lewottomijn ajatuxijn, ahdistuxeen ja epäilyxeen. Jota enämmin se ulkonainen ja luonnollinen walkeus pakene meildä, anna sitä kirkkaimmasti armos walo sisälliseesti loistaa meidän sieluisamme. Älä anna uskon kyntilän meisä sammua, waan wahwistua ja syttyä, että meidän walkeudemme joka päiwä tästä edes walistuis ihmisten edesä hywisä töisä ja nuhdettomasa elämäsä, ja me paistaisimme niinkuin kynttilät tämän mailman wijmmeisesä pimeydesä yhden pahan elkisen ja nurjan sukukunnan keskellä. Wedä O Jumala! meidän mielemme ja sydämmemme puolees ja käännä sinun mieles ja sydämmes meidän tygömme. Kijnnitä meitä sinun käsehes, ja taluta meitä neu-

wollas,

wollas, ettemme enämbi eryis sinusta. Jos tänä päiwänä sinusta jollan muotoa harhailleet olemma, niin anna autuaxi tekewä armos wielä kuritta meitä kaiken jumalattoman menon hyljämään, ja mailmalliset himot, ja täsä mailmasa siwiästi, hurskasti ja Jumalisesti elämään ja odottamaan Jumalan meidän Wapahtajamme tulemista ja ihanata ilmestyxen päiwää. O Jumala emme tiedä, koska meidän Herramme tule meildä tilitä waatimaan. Hän taita tulla niin hywin yöllä kuin päiwällä ja niin pian tänä yönä kuin toisenakin. Sentähden älä anna meidän heittää itsiämme lewolle, ennen kuin me olemme saaneet syndimme andexi rukoilluxi ja itsiämme walmistetuixi wijnmeiseen lugun laskuun, että jos ylkämme tulis puoli yönä, meidän uskomme lamppu silloin löyttäisin palawaxi, me ilolla saisimme mennä ylkäämme wastaan, ja sisälle käydä hänen kansans sihen ijankaikkiseen morsian huoneseen, ja nihin ihanin asuin sioin Jumalan oikialla kädellä. O Jumala sytytä meihin sisällinen halu sen ijankaikkisen elämän perään ettei tämän elämän suloisuus eli wiheljäisyys, mutta eli wastoin käyminen meisä tätä halua wähennäis, waan aina kaikisa ehkä kuinga meille käwis, muistaisimme, ettemme erinomaisesti ole luodut tähän, waan

yhteen iankaikkiseen elämään: että tämän elämän ihanaisuus kato nijnkuin sawu ja on ainoastans yxi silmän räpäys iankaikkisuuden suhteen, ja ettei tämän nykyisen ajan waiwat ole sen kunnian werta, kuin meille ilmoitetaan. Nyt Herra meidän Jumalamme sinun edäsäs on kaikki meidän halumme ja meidän huokauxemme ei ole sinulda salatut. Me rukoilemma sinua ei ainoastans itse edestämme, waan myös muiden edestä, Kuningaan ja kaiken Esiwallan, tämän kaupungin ja maan, meidän sukulaisiemme ja ystäwäimme ja kaikkein uskowaisten Jumalan lasten edestä. Anna heidän olla sinun armos ja wartios ala suljeut. Wiholliſtemme ja kaikkein jumalattomain edestä me myös rukoilemme. O Jumala armahda heidän päällens, anna heille se hyödylliſin ja tarpelliſin, kuin toiwotetta taitan, nimittäin totinen käändymys ja sinun armos. Sinun armos tänä nönä auttakoon kaikkia wiheliäisiä, lohduttakoon kaikkia sairaita, ymbäri pijrittäkön kaikkia kuolin wuotees makawia, ja armahda sinuas kaikkein ihmisten päälle. Kuule meitä, Armollinen Jumala! sinun armos ja laupiudes tähden. Amen!

Dawidin 130nes eli Kuudes Katumus-Psalmi.

Sywydeſä minä huudan sinua, Herra. Herra kuule minun äneni: waarinottakan sinun korwas minun rukousteni äneſtä. Jos sinä Herra soisnat syndiä: Herra

Herra kuka siis pysy? Sillä sinun tykönäs on anderi andamus; että sinua peljätäisin. Minä odotan Herraa: minun sieluni odotta, ja minä toiwon hänen sanansa päälle. Minun sieluni wartioitse Herraa, huomen wartiasta toiseen huomen wartiaan asti. Israel toiwokan Herran päälle: sillä Herralla on armo, ja runsas lunastus hänelle. Ja hän lunasta Israelin kaikista synneistänsä.

Aamu-Rukous Lauwantaina.

Herra meidän Jumalamme! kuinga suuri on sinun hywydes, jonga sinä nyt taas meille osottanut olet. Sinä et ainoastans ole meille elämää ja hengiä lahjottanut, waan sinä olet sen myös warjellut ja nyt ikän kuin uudestans taas meille annat. Sinä olet taas saattanut meitä pimeydestä walkeuteen ja andanut elää tämän wiikon wiimmeiseen päiwään asti, että me tänä aamuhetkenä taidamme kiitoxella tulla kaswois eteen ja iloita sinua yhistää. Sinä olet usiammalla tawalla osottanut meille enä hywyttä, kuin monelle muulle, ei että me sihen enämmän mahdolliset olimma, waan sentähden, että sinä meille niin armollinen olet ja niin muodoin rakkauden ohjain kautta tahdot syndämmiämme likemmäxi sinua wetä. Syystä mahdamme itseldämme kysellä, mistä kaikki tämä armo tulla mahta, ja mikä se on, joka taiwutta sinua enämmän hywyttä meille osottamaan, kuin monelle tuhannelle muille,

jotka

jotka taitawat olla paremmat meitä, ja joiden tykönä sinä enä rehellisyttä löydät, kuin meidän tykönämme; mutta emme sijhen muuta perustuxeri löytä taida, kuin ainoastans sinun laupiudes pohjattomasa meresä, josa Christus ikän kuin sydän on. Tästä lähteestä, nimittäin Jesuxen armosta ja Jesuxen tähden, tiedämme kaikkinaiset armon wirrat tygömme juoxewan. Ja uskalluxesa ainoastans tähän Jesuxen armohon, rohkenemme myös nyt uutta armoa rukoilla. O Jumala! älä anna meidän sitä rukoilla sinulda, joka meille ei muuxi kuin wahingoxi tulla taita. Ja jos ymmärtämättömydestä senkallaista rukoilisimme, niin kiellä ennemmin kuin että sinä meille sen annaisit. Älä myös sitä anna meidän saada, jonga sinä näet meidän käyttäwämme, ei muuxi kuin muiden sortamiseri. Mutta että wakutetut olisimme, ettemme mitään tahtoas wastan rukoile; niin anomme sinulda sisällisesti ja sydämmellisesti ainoastans sitä, jota epäilemättömästi tiedämme sinun tahtowan kaikille sydämmestä rukoilewille anda, ja jonga wahwast ymmärrämme meille ijankaikkiseri hyödytyxeri ja parahaxi tulewan, ja meille wältämättömästi tarpellisen olewan. Me rukoilemme sinua nöyrästi, lahjota ja anna meille sinun Pyhä Henges, jota sinä

itse

itse olet meidän rukoilla käskenyt, ja jonga, sinä O Jesu! olet wakuttanut, sinun taiwallisen Isäs meille mieluisemmasti andawan, kuin joku muu Isä tahto leipää anda hänelde sitä anowalle lapsellensa. Sinä olet sanonut: jos te, jotka pahat oletta, taidatte hywiä lahjoja anda teidän lapsillenna, paljoa enämmin tiedän taiwallinen Isänne anda Pyhän Hengen sitä anowaisille. Tämän sinun armollisen lupauxes päälle rukoilemme nyt, ja emme laske sinua, ennen kuin sinä kuulet meitä. O Jumala! anna meille Pyhä Henges. Sinä tiedät ettemme paitsi hänen awutansa ja waikutustansa olla taida, ei mitän hywä ilman hänetä tehdä, ei Jumalata auxihuuta, eikä Christusta Herraxi kutsua, waan kaikki Pyhän Hengen kautta. Ja joilla ei ole Christuxen Hengeä, ei he myöskän ole Christuxen omat; mutta kaikki, jotka Jumalan Hengeldä waikutetan, ne owat Jumalan lapset. O anna siis ja ällä kiellä meildä tätä Pyhää Hengeä: Tämä armon Hengi, jonga pitä meitä sinun armostos wakuttaman: Tämä rukouxen Hengi, jonga pitä opettaman ja auttaman meitä rukoilemaan ja rukoilee edestämme sanomattomilla huokauxilla: Tämä uskon Hengi, joka waikutta, wahwista ja ylöspitä meitä totisesa uskosas: Tämä rakkauden Hengi, joka sydämmi-

misämme todista sinun rakkaudestas meitä kohtan, ja waikutta meidän sydämmisämme totisen rakkauden sekä sinun että lähimmäisemme tygö: Tämä kurittawa Hengi, joka ylitse woitta meitä harhailuxistamme ja jällen auta meitä oikialle tielle. O anna meille Pyhä Hengi johdattajaxi ja muistuttajaxi, joka taita opetta meille kaiken totuden, johdatta ja pyhittä meitä totudesa, muistutta meille kaikki kuin Jesus opettanut ja puhunut on, puhdistaa meitä kaikesta siitä hänelde waikuttamattomasta lihallisesta ja turhasta, joka wielä meisä kiinni rippu, nuhdella meitä, koska wäärällä tiellä olemma, ja talutta meitä ijankaikkiselle tielle. Herra opeta minua tekemään sinun suostos jälkeen, sillä sinä olet minun Jumalani! sinun hywä Henges wiekön minua tasaista tietä. Anna meille Pyhä Hengi huomen-lahjaxi, Juhlalahjaxi, pantixi ja wakutuxexi, että sinä olet meitä kihlannut itselles armosa ja laupiudesa. Anna meille Pyhä Hengi, joka meidän hengemme kansa todista taita, että me olemme Jumalan lapset, Jumalan perilliset ja Jesuxen kansa perilliset. Anna Pyhä Hengi meille, joka meisä waikutta taita ne totiset ja oikiat Hengen hedelmät, rakkauden, ilon, pitkämielisyden, laupiuden, hywyden, uskon, siweyden, raittiuden. O Jumala warjele armolli-

molliſeſti meitä ſitä Pyhää Hengeä häwäiſemäſtä, murhelliſexi ſaattamaſta ja wihottamaſta, joka ainoaſtans meitä elämäſä ja kuolemaſa lohdutta taita. Liſää joka päiwä armos ja Henges lahja ja waikutus meidän ſieluiſamme, että me jota kauwemmin ſitä paremmin hengelliſeſti mieldyneixi tuliſimme, Hengen uudeſa menoſa waellaiſimme, emme enämbi lihan jälken eläis, waan hengeſä kaiken jumalattoman menon ja maalliſet himot hyljäiſimme ja täſä mailmaſa ſiwäſti, hurſkaſti ja Jumaliſeſti eläiſimme. Katſo, meidän Jumalamme! kaikkia tätä me tarwitſemme, mutta emme wähindäkään näiſtä taida omin woimin matkan saatta, waan kaiken tämän ſinun Henges, ſe yxi ja totinen Hengi, ſe hywä ja Pyhä Hengi meiſä waikutta, ſentähden ſydämmen pohjaſta rukoilemme ſinua, älä kiellä meildä tätä lahja. Lahiota tämä Pyhä Hengi ei ainoaſtans meille, waan kaikille händä ſinulda anowaiſille. Taidon ja Herran pelwon Hengi lewätköön Kuningaamme ylitſe ja ohjatkoon kaikki hänen tienſä ja edesottamiſenſa, ſinun kunniaxes, kirkkos eduxi ja maamme parahaxi. Armon ja rukouxen Hengi lewätköön kaikkein Kuningaalliſten perſonain ylitſe heille lohdutuxexi, woimaxi ja ſiunauxexi. Itſe Pyhä Henges hallitkoon ſinun kirkkos ja eſtäköön

ſtäköön kaikki erhettywäiset Henget, antichriſtuxen hengen, joka on mailmaan tullut ſinun kirkkoas wärällä opillanſa exyttämään. Sinun Pyhä Henges ylöspitäköön ja ſiunatkoon kaikkia totiſia ja uſkolliſia Evangeliumin palwelioita, että heidän työnſä ſinun henges kautta meneſtyis, uſkowaiſten wahwiſtuxexi ja jumalattomain käändymiſexi. Sinun Pyhä Henges walaiſkoon työmät, ylösherättäköön ſuruttomat, käändäköön lihalliſet, wahwiſtakoon uſkowaiſet, lohduttakoon kiuſatut ja wirwottakoon waiwatut ſillä, että heidän ahdiſtuxenſa pitä loppuman, mutta Jumalan armon loppumattoman oleman. Ja, niinkuin tämä wiikko yunä tämän päiwän kanſa loppuhunſa ennättä, niin ole ſinä meidän Jumalamme ja auttajamme tämän wiikon wiimmeiſnä päiwänä, niinkuin enſimmäiſnäkin olit. Anna meidän uſkoſa wahwana pyſyä, ei ainoaſtans wiikon, waan myös elämän loppuun aſti, että me ſilloin uſkomme lopun ſieluimme autuden käſiträiſimme. O Iſä! O Poika! O Pyhä Hengi! armahda meidän päällemme meidän wiimmeiſellä hetkellämme. Laina meille armollinen ja Chriſtillinen ero täſtä ſurun laxoſta ſinun iankaikkiſeen majois, kuſa tahdomme ſinulle Iſä, Poika, ja Pyhä Hengi ſydämmellä, ſuulla ja kielellä weiſata:

Pyhä!

Pyhä! Pyhä! Pyhä! meidän Herramme Jumala Zebaoth. Hänelle nyt ja joka hetki kunnia olkoon.

Isä meidän joka ꝛc. Mutta päästä meitä pahasta. Warjele meitä synnin pahasta, joka pahin paha ja sy kaikkeen pahaan on. Jesuxen tähden armahda meitä rangaistuxen pahasta. Koetuxen ja kiluoturen pahasa, sairaudesa, hädäsä ja muusa ahdistuxesa ylöspidä meitä. Kiusauxen pahana hetkenä wahwista meitä. Ja wihdoin pelasta meitä autuallisen kuoleman kautta kaikesta pahasta ja auta meitä taiwalliseen waldakundaas, josa ei mikään paha meitä enä kohtaiwa ole. Ja sentähden koska wijmmeinen paha, se wijmmeinen wihollinen kuolema tule, niin auta O Jumala! sekin paha ylitse woittamaan. Sitten emme enämbi pahasta tiedä, waan meidän silmistämme kaikki kyynneleet pois pyhitään, meidän sielumme owat Jumalan kädesä, josa ei kuoleman waiwa lähesty heitä, waan meidän runnijmme lepä sangen suloisesti; sillä niin on kirjoitettu: autuat owat ne kuolleet jotka Herrasa kuolewat, ja Hengi sano: Heidän pitä lepämän heidän töistänsä, ja niin muodoin silloin kaikesta pahasta pelastetut olemma. Kuule meidän rukouxemme, O Jumala! sillä sinun on waldakunda ja woima ja kunnia. Si-

nä

nä mahdat sen tehdä, sillä sinun on waldakunda, ja tämä sinun waldakundas uloslewittämiseksi sopi. Sinä yxin taidat tämän tehdä; sillä sinun on woima, mutta me olemma woimattomat. Sinä tahdot sen tehdä, sillä sinun on kunnia. Koska meidän rukouxemme kuultuxi tule, niin kunnia ei ole meidän, mutta sinun. Ellet sinä tätä tehdä tahtone meidän tähtemme, eli meidän rukouxemme tähden; niin tee se kuitengin itse tähtes, sinun Nimes ja kunnias tähden; sillä mitä me rukoilemme, se koskee sinun Nimehes, sinun waldakundaas, sinun tahtoos ja että meidän rukouxemme kuullaan, se koskee sinun kunniahas. O kuule siis meitä, niin tahdomme sinua yliste täällä ajalliseste ja siellä iankaikkiseste. Amen! O Herra! sano sinä myös taiwaisa tähän meidän rukouxehemme amen, ja laina myös meille armos täällä amen sanomaan sillä sydämmen uskalluxella, että se totiseste tapahtu mitä me rukoilleet olemme. Sinä olet itse sanonut: amen, amen, mitä ikänäns te anotta Isältä minun Nimeent, niin hän anda teille. Nyt emme ole rukoilleet omaan nimehemme, sillä me tunnustamme, ettemme mitään hywä ole ansainneet, eikä meille ole itse tähtemme mitään hywää toiwottawana; waan me olemme rukoilleet Jesuxen Nimehen, hänen tähtensä,

tensä, hänen sowindoonsa ja esirukouxensa turwaten, joka itse on amen, se uskollinen todistaja, häneen, josa kaikki Jumalan lupauxet nijn ja amen owat. Sijs anna kaikki rukouxemme hänessä nijn ja amen olla. Amen! totisesti, totisesti, näin tapahtukoon.

Ehto Rukous Lauwantaina.

O ijankaikkinen muuttumatoin Jumala! sinä pysyt nijnkuin sinä olet ja sinun päiwäs ei lopu, ei ne wehene eikä lisänny. Mutta meidän wiheljäisten ja kuolewaisten ihmisten täyty aina waihetella yhden päiwän, yhden wijkon, yhden wuoden toisen perästä. Meidän päiwämme kyllä nijn muodoin lisändywät, että me yhden eletyn päiwän toisen jälken ikäämme laskia saamme. Mutta sitä myöden kuin ne enändywät, nijn ne myös wähenewät; sillä tällä muotoa aina tulewa elämän päiwä toisen jälken meildä wähenee. Nyt taas olemme ei ainoastans yhden elämämme päiwän lopettaneet, waan ynnä on myös yxi kokonainen waelluxen wijkko mailmasa meildä loppunut. O Herra! opeta meitä nijn päiwiämme laskemaan, että me sydämmisämme wisaixi tulisimme ja huomaitsisimme, kuinga meidän aikamme juoxe nijnkuin wirta, sihen asti että se ijankaikkisuden pohjattomaan merehen putoa. Opeta

meitä

meitä tänä wijmmeisnä hetkenä päiwästä ja wijmmeisnä päiwänä wijkosta muistamaan nijtä wijmmeisiä wältämättömästi edesä seisowia, nimittäin kuolemata, ylösnousemista, duomiota, taiwasta ja helwettiä. Opeta meitä nijn hellittämättömästi ajattelemaan meidän kuolematamme, että me sijhen itsiämme walmistamme ja, koskas meitä kutsua tahdot, wäldä eriämään mieluiset olemme. Opeta meitä ylösnousemistamme nijn tutkimaan, että me joka päiwä sinun ylösnousemises woimalla synnistä ylösnousemme ja uudesa elämäsä sinun edesäs waellamme. Opeta meitä wijmmeisen duomion ja tilin tegon muistosa joka päiwä duomitsemaan meitämme, ettemme mailman kansa duomitais, ja nijn kawahtamaan meitä sekä julkisista että salaisista synneistä, ettemme sinä päiwänä häpiään tulis, koska kaikki ilmei tuleman pitä. Opeta meitä taiwaan jokapäiwäisellä muistolla kaikkia mieldäm ja halujamme sinne käändämään, ja sitä ikäwöitsemään, ettemme mailmalda sisälle otetais, josa ei kuitengan meillä pysywäistä kaupungia ole. Opeta myös meitä helwettiä nijn ajattelemaan, ettemme ikänäns tieten tekis sitä, joka meitä tähän waiwan siaan saattais, waan paljoa enämmin että helwetin pelko meitä synnistä estäis ja taiwahan halu Jumalan pelkoon kehotais.

Nyt

Nyt Herra! me yhden wiikon sinun armos kautta lopettaneet olemma, ja niin muodoin meillä koko wiikon tili tänä ehtonhetkenä laskettawana on. Mutta paras on, että me heitämme itsiämme tomuhun sinun jalkais juureen ja kukin tunnustamme meitämme welwollisixi palwelioixi, jotka sinulle sekä sisälle tulon että ulosannon suhteen kymmenen tuhatta leiwiskä welka olemme. Eikö sinun sekä hengelliset että ajalliset hywä työs, joita me tänä päiwänä ja tänä wiikkona nautinneet olemme nouse kymmeneen tuhanteen, koska joka silmän räpäys on yxi hywä teko, joka usiambia hywiä töitä meille myötäns tuopi? Eikö meidän tänä wiikona harjoitetut syndimme myös mahda nosta kymmeneen tuhanteeen, koska ne owat usiammat kuin lukia taidamme? Ne käywät päämme ylitse, ja niinkuin raskas kuorma owat he meille ylönraskaxi tulleet. Nyt mitä pitä meidän sanomaan eli mistä alkamaan? Emme tahdo että itsiämme ja sanoa sen welallisen palwelian kansa: Herra! ole kärsiwäinen meidän kansamme, me maxamme kaikki sinulle; sillä mitä me maxa taidamme? Me jotka ennengin olemma sinulle welka itsemme kokonans, sekä mitä meillä on, ja se kuin me olemme on welkana sinulda, me joiden welka joka silmän räpäys sinulle enänee. Kaukana on myös se,

että me tänä tulewana yönä ja tulewana wiikkona meidän welkaamme wähendä woisimme, waan paljoa enämmin me sekä usiambain hywäin tekois, että usiambain syndeimme kautta uuteen suurembaan welkaan työnäs joudumme. Ah! ei Herra! emme maxoa sinulle luwata taida, waan me langiamme maahan sinun jalkais juureen ainoastans rukoilemaan, että kaikki welka meille jälken jätetyxi ja andexi annetuxi tulla mahta Jesuxen kuoleman ja weren, hänen sowindonsa ja täydellisen maxonsa tähden. Jesuxen weren pitä koko meidän kymmenen tuhatta leiwiskä maxaman. Tällä werellä tahdomme uskosa jättä itsemme Jumalan armon ja laupiuden halduun, joka koko welan ylöspanon taita poispyhkiä ja kuormamme raskaan painon poisotta. O sinä lembiäs Isä! anna nyt Jesuxen tähden kaikki meidän syndimme, joita me koko tänä päiwänä, koko wiikkona ja kaikkena elämämme aikana sinua wastaan tehneen olemma, olla andexi annetut ja hänen werellänsä poispestyt. Älä anna meidän wanhoja syndejämme kansamme uuteen wiikkoon wiedä. Sinä olet käskenyt, ettei meidän pidä andaman auringon laskia ylitse meidän wihamme. Ah! älä myöskän anna sinun wihas seurata meitä wuoteesemme, waan anna meille se lohdutus syddämmihimme,

me, että kaikki meidän syndimme owat meille andexi annetut, ja sinun armos tygömme jällens kåätty; niin taidamme huomena jällen ilolla mennä meidän Jumalamme palweluxeen, hänen lepopäiwänäusä, ja mieluisesti alka yhden uuden wijkon uudesa elämäsä uudella Henges woimalla. Ole nyt sydämmellisesti kijtetty ja siunattu joka silmän räpäyxen edestä edesmenneellä wijkolla, ettes ole kostanut meille meidän syndeimme tähden, et rangaisnut meitä ansiomme jälken, waan säästänyt meitä niin armollisesti, warjellut niin Jsälliesti, ylöspitänyt niin runsahasti ja siunannut meitä niin oldäkylläisesti waatteilla ja rawinnolla, terweydellä ja raittiudella, lohdutuxeüa ja wirwoturella. O Jumala! wijkko on lopulla; mutta sinun armollas ei ole loppua ja sinun laupiudes on joka huomen uusi. Sentähden tee hywää myös tänäkin yönä meitä kohtan ja rupia taas tänä uutena wijkkona siunamaan sinun palwelias huonetta. O koska meillä niin monena päiwänä, niin monena wijkkona ja niin monena wuotena on tunnusmerkkejä ollut sinun uskollisudestas ja armahtawaisudestas, paitsi niitä wakuuturia, kuin meillä tästä on sinun sanasas, kuka sijs ei tästä lähin tahdois jättä ja anda itsiäns niin lembiän ja armollisen Jsän edeskatsomisen

ja murhen pidon ala. Sinun halduus annamme sijs itsemme kokonans, meidän sielumme ja ruumijmme meidän huoneemme ja kalumme, meidän sukumme ja ystäwämme. O Herra! ei meillä ketään sinua etuisamba ole, jonga päälle uskalda taidaisimme, emme myös ikänäns taida paremmin suojatut olla, kuin koska me sinulle itsemme uskomme. Anna ainoastans meille armos, että me oikein sydämmestä ja ei paljaasta suusta jätämme itsemme sinun uskollisen ja usein koetellun armahtawaisudes ala, ja ettemme uskallaisi itse päällemme ja omaan sukkelutehemme, eli olisi suruttomat, ikän kuin ei mitään waara peljättäwänä olis. Totisesti, Herra! aina on waara satanasta ja hänen wälikappaleistansa ja syy on meillä myös aina peliätä meidän ansiomme tähden. Ja muu suruttomuus ei kelpa, kuin ainoastans se, joka perusta itsens yhteen sydämmelliseen uskalluxeen ja sisälliseen turwallisuteen sinun armohos ja hywytees. Sijs senkallaisesa uskalluxesa O Jumala! annamme sinun huomaas meidän rakkaan Kuningaamme, Kuningaan Huoneen, kaiken Esiwallan, tämän kaupungin, paikkakunnan ja tämän maan. Herra lewitä armo-sipes kaikkein näiden ylitse ja anna heidän turwallisesti asua sinun Kaikkiwaldiaisudes warjosa. Ja näin nyt Jesuxen

Nimeen

Nimeen lopetamme tämän wijkon. Mutta wielä lopuxi mieleemme johdatamme, että nijnkuin wijkko nyt loppuu, me päältäm waatteemme rijsumme ja laskemme me wuoteesemme; nijn pitä myös meidän mämme kerrän loppuman, meidän sielulde me tämä sawimaja pois rijsuttaman, ja meidän ruumijmme hautaan laskettaman. O Herra Jesu! koska meidän elämämme wijkko on loppunut ja me sijhen määrään ennättäneet, kuin sinun edeskatsomises eteemme pannut on; nijn anna meille silloin lewollinen ja autuas hetki kuollaxemme. Poista nyt edellä päin meistä kaikki synnillinen mailman rakkaus, mutta sitä wastan anna meille mieluinen ja iloinen sydän täältä pois eriämään ja pyhä ikäwöitsemys ijankaikkisen elämän perään. Anna meidän aina seisoa pyhäsä walmistuxesa. Waruста ja harniskoitse meidän sielumme wanhurskauden sota aseilla, uskon kilwellä ja autuden rauta lakilla, ettemme hämmästyis kuoleman ja duomion edessä, jos ne jo tänä yönä meitä ennättäisit. O Jesu joudu awuxen, sill' ajall' kuollos kautta; kans katso laupiast puolehen. Sun omais joukkoon auta: en epäile sijt ensingään sinä woitit pirun ilkiän kans synnistä maxoit. Nijn puhu Jesu puolestan, koska duomiolle tulet; sinä Nimen kirjoitan

tan sun pyhäis pärijn olet. Suo waldakundas sisällen käyn, heidän kansans nautitsen, ett' ansaittuu suld autuut'. O Jesu Christe udu jo, wijmmeiset päiwäs tulkon! ja uswilles apu tuo, sun tahtos kuiteng olkoon. Ah! aika on, jo joudu, tänn'! meil' ole duomar' armoinen: meit' Jesu! auta Amen.

Dawidin 143:mas eli Seitsemäs Katumus-Psalmi.

Herra kuule minun rukouxen, ota minun anomiseni korwijs; sinun totudes tähden, kuule minua sinun wanhurskaudes tähden. Ja älä käy duomiolle palweliaas kanssa; sillä ei yxikän eläwä ole waka sinun edesäs. Sillä wihollinen waino minun sieluani, ja lyö minun elämäni rikki maahan asti: hän pane minun pimeyteen, nijnkuin kuolleet mailmasa. Ja minun hengeni on minussa ahdistettu: minun sydämeni on minussa kulutettu. Minä muistelen endisitä aikoja: minä ajattelen kaikkia sinun tekojas, ja tutkistelen sinun kättes töitä. Minä lewitän käteni sinun puolees: minun sielun jano sinua, nijnkuin karkia maa, Sela! Herra kuule minua nopiasti, minun hengeni kato: älä kaswojas minulda kätke; etten minä nijden kaltaisexi tulisi, jotka hautaan menewät. Suo minua warhain kuulla sinun armojas; sillä sinuun minä toiwon: ilmoita minulle tie, jota minä käyn; sillä minä ylönnän sieluni sinun tygös. Pelasta minua, Herra, minun wihollisistani; sinun tygös minä pakenen. Opeta minua tekemään sinun suosios jälken; sillä sinä olet minun Jumalani: sinun hywä Henges wiekön minun tasaista teitä. Herra wirwota minua sinun Nimes tähden; wie minun sieluni hädästä ulos sinun wanhurskaudes tähden. Ja teloita minun wihollisseni sinun laupiudes tähden: ja kadota kaikki jotka minun sieluani ahdistawat; sillä minä olen palwelias.

Wir-

Wirret jotka pynnä edellä käywäisten harrasten rukousten kansa sopiwat joka päiwäisen huone hartden ylöspitämiseri

Sunnuntai aamuna.	Nr
Me kijtoren nyt sinullen	363
Jesus onnen, osan oman	138
Kyll kaunijn tiedän kukkaisen	232
Autuas se kuin ei käyskele	24
O Herra ilo suuri	81
Sunnuntai ehtona.	
Minun sielun kijttä Herra	77
Mikä silloin taita puuttu	38
O Pyhä Kolminaisuus	352
Jesus kunnian kruunun kanda	134
Me sinua Christe kijtämme	372
Maanantai aamuna.	
Tänn Herra korwas kumar	348
Kijtän sinua Poikas kautta	356
Tule Pyhä Hengi Herra Jumal	175
Walitta waikiast mahdan	254
Ole armollinen minull' Jumal	54
Maanantai ehtona.	
Käy nyt sielun kaikel mielel	375
Kaikk kuin maa päällans kanda	374
Joka korkeimman turwis istu	72
Sun tygös turwaan Jumalan	63
Sun halduus rakas Jsäni	245
Tijstai aamuna.	
Kijtoren Herra sinull	355
Nyt Näemme siunatun päiwän	358

O hywä Jumala jold 298
Kijtos olkoon sull Jsä maan ja 300
umal anna meidän Kunningaal 312
Tijstai ehtona.
riste paiste, kirkas päiwä 366
Päiwä nyt ehti ehtollen ... 369
Sinun tygös Herra tulen 89
Sinun tygös Herra Chriſte huudan 285
Herra Jesu Chriſt! minun 135
Keskiwijkko aamuna.
Herä sielun ja mielell, iloisell 362
Mun silmän, käten nostan 84
Meidän linnam on Jumal taiwast 51
Pyhä Hengi sydämmellen 182
Suo meille rauha Herra nyt, ja 311
Keskiwijkko ehtona.
Auringo nyt on Laskenut 368
Tygös Herra Jesu Chriſte 247
Jesus armon aitta 271
Tygös Jumal ikäwöitsen aina 40
Kuin hätä kowa käsis on 305
Tuorstai aamuna.
Minun Jumalan sinua kijtän ain 347
Kijtän sinua Jsä Jumal 359
Ah Herra Chriſt, synnit 259
O Jesu korkein lohdutus 264
Pyhän Hengen armo 172
Tuorstai ehtona.
Jumalan säädyn peräst 365
Nyt päiwä edes kuulun on 373
O Jumal anna minul armos 284
Pällies minä Herra uskallan 43

Sydämmest rakastan sinua 293
Perjantai aamuna.
Nyt on nyt meild edes mennyt 353
O Puhdas Jumalan Karitsa 146
Kiitet olkoon Jesuxen Nimi 133
Ah Herra! älä wihasas 28
Me sinua Jesu ylistäm 149
Perjantai ehtona.
Päiwä tyköm pois kulke 367
Jesu! sinun waiwas kowat 147
Jesus ystäwän on paras 252
O Jumal kenen edes walitan 255
Jesust sielun halaa 270
Lauwantai aamuna
Christe walo walkeudest 360
O Laupias Isä, Herra Jumala 183
Ah Jesu minua armahda 385
O Pyhä Hengi tule nyt tänn 176
Tule Pyhä Hengi luoja 173
Lauwantai ehtona.
Christe päiwä on kädesäs 370
Jumalast en erit tahdo 287
O Jesu Christ Jumalan Poika 382
Mitäs Jumal tahdot tapahtu 268
Koska aikani tullut jo on 388

Paitsi ulospanduja wirsiä taita se, joka hartauttansa lawiammin ylöspitä tahto, wielä muita wirsiä wirsi-eli muista Jumalisista kirjoista uloswalita, jotka taikka nijden ainetten kansa yhteen sopiwat, kuin jokaitsesa aamu- ja ehto-rukouxesa edespandut owat, eli myös hänen sielluns tilaan sopiwat.

Yri

Yxi Hengelinen Wirsi.

Jesuxen Nimi kallis, pyhä, M'un aino kilpen, kallion, M'un ilon, woiman, toiwo hywä, M'un tawaran katomatoin. Sen kautta synnin, kuoleman M'ä woitan, ja myös satanan.

2. Jesuxen Nimeen johdatettu M'ä olen joukkoon uskowain; Jesuxen Nimeen puhdistettu, M'ä wioist syndein kauhiain: Sun Jesu pyhään Nimehes M'ä olen ruumis jäsenes.

3. Jesuxen Nimeen olen tullut, M'ä yhteyteen Jumalan, Jesuxen Nimeen mun woidellut, on Hengi pyhä korktan, Jesuxen Nimeen wahwistet M'ä uskos, toiwos perustet.

4. Jesuxen Nimes on mull rauha, Kans lohdutus ja lepo suur, Jos satanas ja kuollo pauhaa, Jesus on Linna luja juur, Jesuxen Nimi pelastaa, Kosk' kuollo kowin ahdistaa.

5. Jesuxen Nimes ilo suuri Mull alla risiin katkeran; Jesus sataman hywä juuri, Kosk' aallot waiwaan ahtahan, Mun päälle kowin pauhawat, Ja sielu parkaa waiwawat.

6. Jesuxen Nimeen wapauden M'ä

olen saanut orjudest; Jesuxen Nimeen rikkauden M'ä löysin, pääsin köyhydest; Jesuxen Nimes tuta saan, Ett omisti m'ua Jumalan.

7. Jesuxen Nimeen Jumalata, M'ä oikein taidan palwella, Jesuxen Nimeen mailmata Pois kieldä taidan todella, Kaus lihan ristinnaulitta, Ja waldasynnin kuoletta.

8. Jesuxen Nimeen waiwaisuden M'ä köyhä tunnen itku suull, Jesuxen Nimeen heikouden Muistan, walitan: Herra kuul'! Jesuxen Nimeen autuan, Elämän wiettä tahdon ain.

9. Jesuxen Nimeen lähden raukka Syndiä wastan sotimaan; Sun apus kaus äl' ole kaukan, O! Jesu opet otiman Wastan satanaa, mailmaa, Syndiä ja myös kuolemaa.

10. Jesuxen Nimeen itsen luotan, Pääll Luojan Kaikkiwaldian, Jesuxen Nimeen awun tuotta Se Herra kuin on Haldian; Jesuxen Nimeen toiwon sen, Ett Jumal on m'ull armoinen.

11. Jesuxen Nimeen menen Kirkkoon, Käyn eteen Herran Altarin, Jesus mun opettajan ilkon, siunatkon weisun, Psaltarin; Jesuxen Nimeen sydämes Ylönnä ylös taiwaseen.

12. Jesuxen Nimeen Ehtolliseſt M'ä tulen epäkelwotoin: Ah! siuna minua sillä hetkell, Mun Lunastajan wiatoin, Aut! Sinua oikein nautitsen, O! Jesu minun sulhaisen.

13. Jesuxen Nimeen rukouxen Wuodatan eten Jumalan; Jesuxen Nimeen huokauxen, Tungewat läpits' Taiwahan; Jesuxen Nimeen toiwon sen, Ett Herra katso puolehen.

14. Jesuxen Nimeen uskolliseſt Waelda tahdon wirasan; Jesuxen Nimeen tahtawaiseſt, Toimittan kaikki asian; Jesuxen Nimeen uskon sen Ett Herrald' saan siunauxen.

15. Jesuxen Nimeen maata panen, Ja lepoon menen ehtolla, Jesuxen Nimeen päiwän saanen Katsella jällens aamulla, Jesuxen Nimeen nostuan M'ä wirkan työt kaikk' toimitan.

16. Jesuxen Nimeen Herraa kiſtän, Edeſtä armons awaran; Jesuxen minä itsen liſtän, Hän on mun paras tawaran; Jesus rikkaus köyhydes Jesus Kunnia nöyryydes.

17. Jesuxen Nimeen päiwän päätän, Maan poween menen lepämään; Jesuxen Nimeen iloll jätän Tain wiheliäisen elämän. M'ua tue! wahwiſt Jumala, Koſk' kowin pauhaa kuolema.

18. Jesuxen Nimeen ylösnousen Käyn eteen Herran Duomion; Jesuxen Nimeen tulen toisen Eloon, Jong Jesus ansain on; Jesuxen Nimeen Taiwaſen Käyn iloll iharaiſehen.

R.v. Hartmansky Herslob
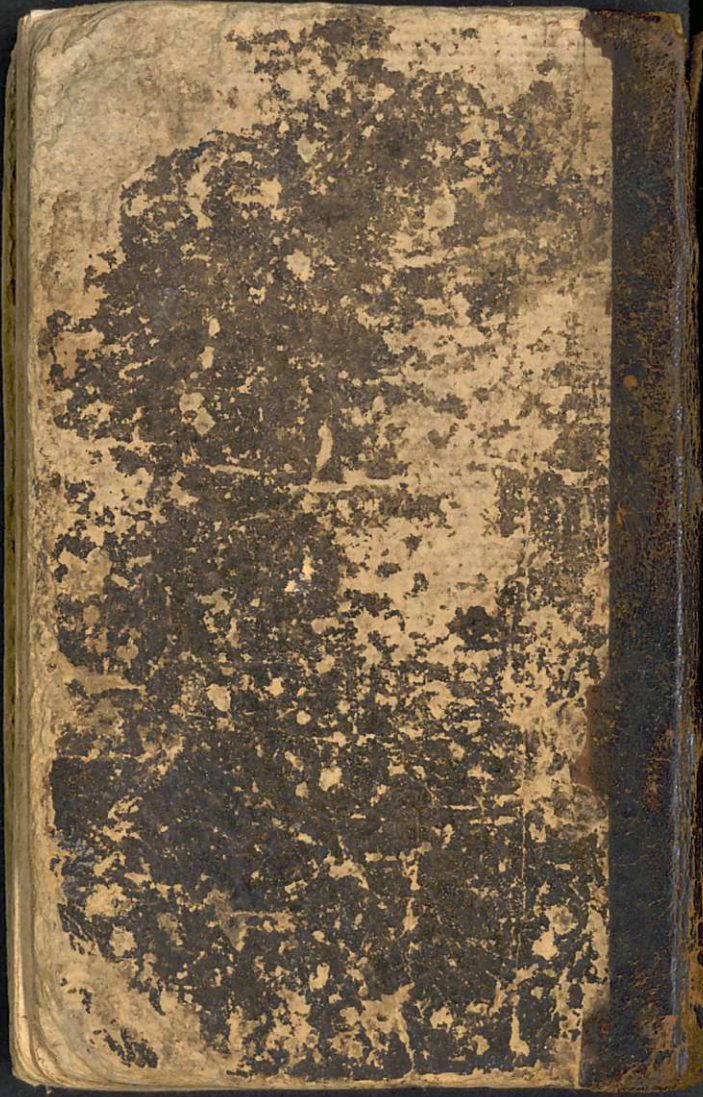
Wälbetrodde Cronones Befallnings
man Jacob Hedman. Som Cronones
[illegible] uti [illegible] och [illegible]
förrättningen, sedan sidstle recruterin
gen, wid Kongl. Maij:tts Lif Dra
goner, Åbo och Biörneborgs Läns Inf
terie Regementer, kommenderade [illegible]
wo, uti [illegible] [illegible]
[illegible] vacancer exis